

AMERIKOS RINKIMAI

Antanas Dundzila Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Antradienį, šių metų lapkričio 3 Amerika rinks prezidentą. Rinkimai nulems ar dar keturiems metams bus išrinktas respublikonas George Bushas, ar į Baltuosius Rūmus pateks demokratų partijos kandidatas Bill Clintonas. Ross Perot rimtu kandidatu nelaikome.

Amerikoje gyvenantiems lietuviams šis reikalas yra svarbus. Pima, čia gyvendami, esame suinteresuoti Amerikos ateitimi, nes, sutikime, Amerikos ekonominiai vargai gūla ir ant kiekvieno iš mūsų pečių. Antra, mums labai rūpi Lietuvos reikalai, ypač Amerikos valdžios atsinešimas į Lietuvą, Amerikos valdžios galimas Baltijos kraštų visokeriopas rėmimas ir, kaip skaudžiai patyrime netolimoje pratyje – nerėmimas. Įsidėmėkime, kad tas nerėmimas Lietuvai padarė daug žalos, reikėjo net gyvybės aukų.

Esu nuomonės, kad, turėdami teisę balsuoti, į rinkimus negalime numoti ranka. Nesutinku su tais, kurie kartoja Amerikos visuomenėje dažnai girdimą skundą, girdi, neturini "gerų" kandidatų, jie iš vis nebalsuos. 1992-IX-13 d. "This Week with David Brinkley" televizijos pokalbyje viceprezidentas Quayle gal truputį nevykusiai, bet šitaip išsireiškė (cituoju iš atminties): "Sutinkant, kad šiuo metu Ameriką yra užgulę sunkūs ekonominiai laikai, išrinkus Clintoną bus blogiau, negu perrinkus Bushą". Taigi viceprezi-

dento logika yra tokia: (1) balsuosime, žvelgdami į ateitį ir (2) rinksimės mažesnę blogybę...

Nebalsuodami, gerbiame, jūs nieko gero neatsieksite. Jums nebalsavus, vistiek vienas iš kandidatų bus išrinktas ir prisaikdintas prezidentu. Jums nebalsavus, nei Bushas nei Clintonas nepasidarys "geresniais". Sutikime, kad jie yra (kabutėse) "geriausi", ką Amerikos politinis procesas šiuo kartu galėjo iškepti ir, jei jie abu ir į pačius pragaro vyresnius (ši terminą skolinuosiu iš V. Volerto 1971 m. romano pavadinimo) būtų panašūs, tai vienas iš jų vistiek prezidentaus.

Taigi, net kai abu kandidatai atrodo prastai, tai dar nėra logiško pagrindo rinkimuose nedalyvauti. Rinkimai tai ne skarelės ar šlipso pirkimas krautuve: jei nepatiko, gali nepirkti ieseiti.

Nebalsuodami, gerbiame, jūs netiesioginiai paremsite dabartinio prezidento Busho perrinkimą. Ar to norite? – Jei ne, tai eikite ir balsuokite už Busho kandidatūros varžovą! – O jei taip, tai tik jau nesėdėkite ant rankų, bet balsuokite už savo kandidatą Bushą, padėkite jam!

Nedalyvaujant JAV rinkimuose, gerbiame, jūs Lietuvai nieko nepadėsite – nepadėsite net pagal savo sąžinę, pagal savo turimas Amerikos politines žinias. Mūsų, kaip lietuvių įtaka Amerikos prezidento rinkimuose yra neįžiūrimai ma-

ža. Dalyvavimas rinkimuose mums bus daugiau užsienyje gyvenančio lietuvių sąžinės ir garbės reikalas. Ir sąžinė ir savygarba skatina rinktis kandidatą, kuris, mūsų nuomone, ką nors po žityvaus padarys iš sovietinio jungo besikeliantiems kraštams. Ši Lietuvai solidarumo ir paramos niuansą (Nukelta į 4 psl.)

GAUTOS 8 NOVELĖS

Sudaryta vertimo komisija. Premiją norima įteikti Chicagoje lapkričio 7 d.

Į skelbtą Dirvos 30-tą nopvelės konkursą atsiliepė 8 rašytojai. Iš eilės buvo gauta: Vėtros – Sąžinė, Savanorio – Nuodėmės miestas, Aliaus – O, širdie, Albino Labučio – Išveskit ir šunis, Berželio – Jūros sonata, Keturiolikmetės saulėgrąžos – Stebuklinga diena Dainavoje, Ausmos Padegimaitės – Bėganti nuo savęs ir Hario – Svetimo savęs dienoraštis.

Novelės vertinimo komisija sudaryta Chicagoje. Į komisiją įeina: Danutė Bindokienė, Alfonsas Šešplaukis – Tyruolis ir Mečys Valiukėnas.

Laimėjusiam 700 dolerių premija, mokama iš Simo Kašelio palikimo, bus įteikta Neo-Lithuania korporacijos metinėje šventėje lapkričio 7 d. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje.

Novelės rugsėjo 29 d. buvo pasiūstos vertinimo komisijos nariui Mečiui Valiukėnui į Chicago. Jis tvarkys, kad novelės būtų greit perskaitytos. Visos aštuonios novelės nesudaro daugiau kaip 200 psl. normalaus beletristikos leidinio.

Nuo Galvės ežero krantų žiūrint į saloje esančią Trakų pilį.
G. Kijauskienės nuotr.

SAVO DARBU TURĖSIME ŠALĮ PASTATYTI ANT KOJŲ Iš konsulo Vytauto Čekanausko kalbos Chicagoje

Čia reikia pastebėti, kad Lietuvos vyriausybė yra nu mačiusi pirmenybę turinčias sritis, kur užsienio kapitalas yra daugiausiai reikalingas, – būtent: sveikatos ir aplinkos, energijos, transporto ir komunikacijos, turizme, pramonėje bei maisto gamyboje. Visi šie projektai pareikalautų virš 2 milijardų dolerių. Tačiau dabartinėse sąlygose vargu ar bent dalis šių užmojų galėtų būti įgyvendinami.

Užsienio investijos, tačiau, yra raktas į ekonominę prisikėlimą. Vakariečiai nesibels į duris, kad juos įsileistume: mes turime stengtis laimėti jų pasitikėjimą. Lietuva pasižadėjo eiti ekonominių reformų keliu. Tą kelią ji turi plėsti jeigu nori, kad pasaulis investuotų į stabilią ir augančią krašto ekonomiką. Tam tikslui reikia stiprios programos, kuri tik dabar buvo paruošta ir įteikta Tarptautiniam Valiutos Fondui ją patvirtinti. Tik tada bus galima tikėtis daugiau finansinės pagalbos ir užsienio investicijų Lietuvoje.

Iš kito stebėjimo punkto užsienyje ateina sekančios pastabos: Kas gi labiausiai

trukdo lietuviams ir prancūzams bendradarbiauti? "Trumpai ir gal kiek grubiai pasakius, labiausiai trukdo nuo sovietmečio užsilikęs amžinas įšalas galvose. Sunkiausi yra mąstymo trukdymai". Didžiausias šiandien trūkumas esąs ne daiktų, ne gaminių, ne laiko, o konstruktyvaus ir pozityvaus mąstymo. Labiausiai esą trūksta pozityvios filosofijos. "Pažiūrėkite, kaip retai pas mus yra pasiūlomos kokios nors pozityvios ir konstruktyvios programos".

Šie pozityvaus mąstymo trūkumai atsiskleidžia įvairiopai. Pirmiausia viešojoje nuomonėje gana gyvas priešiškas užsienio verslininkams. "Nereikia, sako, mums jokių tarpininkų". Jei kas nors nori atidaryti konsultacinę firmą, užsienio verslininkai greitai ir mielai lyginami su Gariūnų spekuliantėliais.

Biurokratiniai sunkumai. Tai irgi ano pozityvaus mąstymo trūkumo išraiška. Dažnai labai nerangiai dirba merijos, visa eilė ministerijų. Labai trukdo ir tai, kad tiesiog nemokama dirbti su vakariečiais, kurie (Nukelta į 3 psl.)

Tautos šventės Minėjimo Detrote, rugsėjo mėn. 13 d. garbės stasas. Iš kairės: Mykolas Kizis, kun. K. Simaitis, kun. A. Babonas, 90 metis Lietuvos apygardos teismo teisėjas Stasys Šimolionas, E. Grigaitienė, kompozitorius Lionginas Abarius iš Vilniaus.
Juškaitės nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• LIETUVA VOKIETIJAI BEVEIK 50 METŲ (NUO HITLERIO-STALINO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTIES) NEEGZISTAVO. Ir daugelis Vokietijos istorikų manė, kad Lietuva nebeprisikels. 1988-1992 metų įvykiai Lietuvoje jiems vėl praplėšė akis. Dabar, kaip istorikas Norbert Angermann, rugsėjo 14d. kalbėjęs Vilniuje pasakė: "Dauguma vokiečių žavisi drąsia lietuvių kova už savo laisvę. Nori net ir padėkoti, nes ji paskatino ir vokiečių pergales". "Šiemet ir kitų metų pradžioje Lietuvoje ir Vokietijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje ir Prancūzijoje bus surengta daug seminarų Lietuvai svarbia tema – Naujas požiūris į Lietuvą ir jos santykiai su kaimyninėmis valstybėmis.

• Vatikano radijo laidų redakcija skelbia kad nuo rugsėjo 27 d. prasidėjo naujas lietuvių laidų laikas, trukmė ir bangos. Nuo minėtos datos vakarinės šio skyriaus programos prasidėta 20.30 val. Lietuvos laiku ir pakartojamos kitos dienos rytą 6.40 val. Pirmadieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais lietuviškos laidos truks 15 minučių, antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais – po pusvalandį. Ir vakare, ir rytą laidos bus transliuojamos 49 ir 41 metro bangomis arba 6185 ir 7365 kHz dažniu. Šv. Mišios lietuvių kalba, kaip ir anksčiau, sekmadieniais bus transliuojamos 10.45 val. Lietuvos laiku 31 ir 19 metrų bangomis arba 9755 ir 15 120 kHz dažniu.

• IŠ JONAVOS, KURI ANKSČIAU GARSĖJO GERŲ BALDŲ GAMYBA, O OKUPACIJŲ METAIS AZOTINĖMIS TRAŠOMIS ir neleistina tarša, o dabar Lenino biusto pavogimu. Tas biustas, išlietas iš vario ir sveriantis 5 tonas, "gabių" vagių buvo pavogtas, nes vario kaina siekusi virš 3000 dolerių.

• LIETUVOS KONTROLĖS DEPARTAMENTAS PAGALIAU PADARĖ LIETUVOS BANKE KRUOPŠČIĄ REVIZIJĄ ir rado, kad ten kai kurių skyrių vedėjai šeimininkavo kaip po savo kišenę: saviems lengvai duotos didžiulės paskolos, keltos algos, sauališkai darytos išlaidos ir pridaryta daug kitų neteisėtų bankinių operacijų.

• LIETUVOS ĮSTAIGOS, KURIOS NORI IŠ RUSIJOS ŠUSIGRAŽINTI IŠVEŽTAS KGB BYLAS, susiduria su dideliais sunkumais. Tiesioginiai neatsakoma, kad neatiduos, bet siūlo įvairius variantus, kad prie tų bylų galėtų prieiti tik patikimieji. Lietuvai labai rūpi atgauti 15,000 bylų vadinamųjų liaudies gynėjų, kurie yra padarę daugybę prasikaltimų.

• SEIMO RINKIMŲ REIKALAIŠ, ĮVYKSTANČIAIS LIETUVOJE SPALIO 25 D., ESAME GAVĘ IŠ MŪSŲ AMBASADOS WASHINGTONE PRANEŠIMUS apie rinkimų tvarką ir kandidatuojančių sąrašus. Pranešimuose rašoma: Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo aštuntąjį straipsnį, "rinkimams organizuoti ir vykdyti Lietuvos Respublikos teritorija dalinama į 71 vienmandatę rinkimų apygardą, atsižvelgiant į gyventojų skaičių ir administracinę teritorinę padalijimą". Kiekvienoje rinkiminėje apygardoje iškelta nuo 3 iki 11 kandidatų.

Taip pat sudaroma viena daugiamandatė rinkimų apygarda, kurioje balsuoja visi turintys aktyviąją rinkimų teisę Lietuvos Respublikos piliečiai. Šioje apygardoje pagal proporcinę rinkimų sistemą renkama 70 Seimo deputatų. Daugiamandatėje rinkiminėje apygardoje užregistruota septyniolika politinių partijų, politinių visuomeninių judėjimų ir politinių visuomeninių organizacijų.

Iš kitų šaltinių mums praneša, kad į rinkiminius biuletenius sąrašai buvo įrašomi burtų keliu. Sąjūdžio sąrašas įrašytas pirmuoju. Antruoju eina Krikščionių demokratų ir lietuvių tautininkų "Jaunosios Lietuvos" jungtinis sąrašas.

• LIETUVOS RINKIMINIAM SĄJŪDŽIO SĄRAŠE YRA 98 KANDIDATAI. Pirmuoju kandidatu įrašytas Vytautas Landsbergis. Toliau eina Andrikenė Laima, Vagnorius Gediminas, Lapė Vaclovas, Uoka Kazimieras, Šaltenis Saulius, Patackas Algirdas, Stasiškis Antanas, Jarašiūnas Egidijus ir Jarmolenko Vladimir. Tai 10 pirmųjų, kurie tikrai bus išrinkti, kaip pranašaujama Lietuvoje. Kiti pranašauja, kad iš Sąjūdžio sąrašo gali būti išrinkta net 35 atstovai. Ateinančios savaitės Dirvoje mes prisiminsime ir kitų sąrašų kandidatus.

• MAŽEIKIŲ NAFTOS REFINERIJAI PERTVARKYTI IR SUSIDĖVĖJUSIAS DALIS PAKEISTI NAUJAIS IŠRADI-MAIS, JAV yra pažadėję duoti 1/2 milijono dolerių paramą.

• RUSIJOS KARIUOMENĖ LIETUVOJE IR DABAR DAR VYKDO ĮVAIRIAS PRATYBAS. Rugsėjo 21 d. prie Rokų (Marijampolės rajone) jie specialiais sviediniais šaudydami pataikė į molio kasyklas. Sudaužė vieną aukštos įtampos skirstytuvą ir keramikos gamyklą. Padaryta virš 1/2 milijono rublių nuostolių.

• DĖL ŽEMĖS PERTVARKYMO NETIKSLUMŲ TEISMAI UŽVERSTI BYLOMIS. Tos bylos beveik nesprendžiamos, nes nei teisėjai nei advokatai jas svarstyti nepasiruošę, tokiam reikalui neturi teisinių aptarimų ir nurodymų.

• ŠIĄ SAVAITĘ MES VĖL NEGIRDĖJOME VILNIAUS ŽINIŲ. Ir neturime jokio išsamesnio pranešimo kodėl taip atsitinka.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS Sąjungos pirmininko dr. L. Kriaučiūno pakartotinai prašomas, sutikau "Dirvai" kas savaitę paruošti trumpas politinių įvykių ypač Europoje apžvalgas, gerai žinodamas, kad kai kurie įvykiai sparčiai keičiasi ir sunku ypač savaitraštyje juos pasivyti. Dar ir dėlto, kad Chicago ir Clevelandą skiria apie 500 kilometrų nuotolis. Tad pirmoje skiltyje ir aprašau tuos, kurie įvyko rugsėjo mėn. vidury ar antroje pusėje.

JUNGTINĖS TAUTOS, spausdamos Belgrado vyriausybę skelbti taiką su buvusiomis Jugoslavijos federacijos respublikomis, rugsėjo 22 d. didele balsų dauguma pasisakė už tai, kad Jugoslavija būtų pašalinta iš Generalinės Asamblėjos. Už pašalinimą balsavo 126 šalys, prieš – 6. Penkiolikos šalių Saugumo Taryba jau paskelbė griežtas ekonomines sankcijas prieš Jugoslaviją, priėjusi išvados, kad daugiausia Serbija kalta dėl jau 15-ka mėnesių besitęsiančių kruvinų kovų Kroatijoje ir Bosnijoje.

Jugoslavijai nereikia būti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos nare, kad ji gautų pagalbą iš Pasaulinės Sveikatos organizacijos ir kitų Jungtinių Tautų žinioje esančių agentūrų. Ji taip pat galės ir toliau dalyvauti Jungtinių Tautų globoje vykstančiose taikos derybose.

JUNGTINIŲ TAUTŲ GENERALINĖS Asamblėjos posėdyje New Yorke rugsėjo 23 d. Vokietijos užsienio reikalų ministeris Klaus Kinkel savo kalboje pirmą kartą davė suprasti, kad jo šalis norėtų būti nuo latine Saugumo Tarybos nare, ir pažadėjo perredaguoti šalies konstituciją taip, kad vokiečių kareiviai galėtų dalyvauti Jungtinių Tautų karinėse operacijose. Rugsėjo trečią savaitę prasidėjus skilimui dėl Europos politinės ir ekonominės unijos, Didžioji Britanija pranešė, kad 12-kos šalių Europos Bendrijos viršūnių konferencija įvyks spalio 16 d. Londone, kur bus bandoma nesutarimus išlyginti. Rugsėjo 26 d. Prancūzijoje vykusiam referendume dėl Europos unijos gyventojai vieno procento persvara (51-49) pasisakė už Mastricht sutartį. Po poros dienų Paryžiuje susitiko Prancūzijos prezidentas François Mitterrand ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl pademonstruoti prancūzų-vokiečių solidarumą aki-vaizdoje didėjančio prieš-

EUROPOJE IR PASAULYJE

VI. Ramojus

vokiško nusistatymo unijos oponentų tarpe. Daugelis prancūzų prisibijo Vokietijos dominavimo suvienytoje Europoje ir kaltina, kad Vokietija aukštomis palūkanomis bando išprovokuoti krizę valiutos rinkoje.

NEW JERSEY VALSTIJOJE Bernardsville mieste rugsėjo 16 d. mirė buvusi JAV Atstovų rūmų narė ir pavergtųjų gynėja bei užtarėja Millicet Fenwick. Kongresmenė Fenwick, kurios įstaigoje ne kartą yra lankęsi lietuviai ir kitų tada buvusių sovietų pavergtų tautų atstovai, buvo viena iš pagrindinių sponsorių, kad JAV Kongrese būtų sudaryta 1975 m. pasirašytus Helsinkio susitarimus dėl žmogaus teisių pažeidinių stebinti komisija. 1982 m. rinkimuose M. Fenwick kandidatavo į JAV Senatą, tačiau pralaimėjo prieš demokratų kandidatą milijonierių Frank Lautenberg.

IZRAELIO MINISTERIS PIRMININKAS Yitzak Rabin rugsėjo 21 d. parlamente pareiškė, jog jis turi viltį su Sirija pasiekti susitarimą dėl taikos per 6 mėnesius. Prie parlamento rūmų susirinkę apie 1,500 demonstrantų, kurių daugumą sudarė naujakuriai iš Golano aukštumų, skandavo šūkius "Rabin yra išdavikas!" ir reikalavo, kad į taikos sutartį su Sirija neįeityt Golano aukštumų sugrąžinimas. Izraelis ir Sirija rugsėjo 21 d. atnaujino WASHINGTONE vykstančius pasitarimus ir abi pusės pareiškė, kad jos optimistiškai nusiteikusios.

Tuo tarpu premjeras Rabin, neseniai lankydamsis Vokietijoje, nuvyko į buvusią nacių koncentracijos stovyklą Sachsenhausene ir perspėjo vokiečius kovoti prieš atgimstančius neo-nacius. Rabin pasisakė už artimesnius ekonominius ryšius tarp Vokietijos ir Izraelio, ir atkreipė dėmesį į šalyje vykstančius dešiniųjų ekstremistų smurto veiksmus, nukreiptus prieš užsieniečius, ypač pabėgėlius, kurie pastarosiomis savaitėmis tapo kiekvienos nakties įvykiu.

VOKIETIJA rugsėjo vidury pranešė, kad pasiruošusi grąžinti į Rumuniją tūkstančius nelegalių pabėgėlių. Vidaus reikalų ministerijos Bonnoje paskelbtame pranešime sakoma, jog po ke-

lių mėnesių pasitarimų Rumunijos vyriausybė sutiko, kad būtų pradėdama grąžinti čigonus ir tuos rumunus, kuriems pagal Vokietijos įstatymus negali būti suteiktos pabėgėlio teisės. Pasak vidaus reikalų ministerijos pranešimo, iš 43,000 Rumunijos pabėgėlių 60 procentų sudaro čigonai ir tik 2 procentai jų turi teisę Vokietijoje gauti prieglobstį. Ieškančių geresnio gyvenimo vadinamųjų "ekonominių" pabėgėlių iš Trečiojo pasaulio ir Rytų Europos skaičius smarkiai padidėjo nuo to laiko, kai prieš trejus metus buvo nugriauta Berlyno mūro siena, ir apskaičiuojama, kad kitų metų gale pabėgėlių skaičius Vokietijoje pasieks vieną milijoną. Čigonai ir yra pagrindinis taikinyš neonacių ir kitų kraštutinių dešiniųjų grupių vykdomų išpuolių, prasidėjusių rugpjūčio pabaigoje Rostock uostamiestyje prie Baltijos jūros, kur per visą vasarą prie perpildyto pabėgėlių išskirstymo centro palapinėse gyveno šimtai čigonų.

MASKVOJE RUSIJOS PAREIGŪNAI prisipažino, kad Sovietų Sąjunga, o vėliau ir Rusija iki praėjusio kovo mėnesio pažeidinėjo 1972 m. pasirašytą sutartį, draudžiančią vystyti cheminius ginklus. Atsiliepdama į Vakarų spaudimą įrodyti, kad cheminių ginklų programa jau sustabdyta, Maskva sutiko leisti inspektuoti biologinių ginklų tyrinėjimo įrengimus.

REUTERIO naujienų agentūra iš Maskvos pranešė, kad iš saugojamo garažo pavogtas viena iš trijų buv. Sovietų Sąjungos prezidento Mikhailo Gorbachev automobilio, kuriuos nupirko Gorbachev'o vardo fondas po to, kai dabartinis Rusijos prezidentas Boris Yeltsin už ekonominės politikos kritikavimą atėmė iš jo oficialų limuziną.

MEKSIKA, kurios gyventojų daugumą sudaro katalikai, rugsėjo 21 d. atstatė diplomatinis santykius su Vatikanu po 125 m. pertraukos. Meksikos vyriausybė nutraukė visus santykius su Vatikanu 1858 m. po to, kai prezidentas Benito Juarez nacionalizavo bažnyčios turimus turtus.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC.
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – UŽ skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SKRIAUDA, KURIOS NEGALIME UŽMIRŠTI

Juozas Žygas

Tick žmonių, tiek ir tautų gyvenime yra tokių momentų, kuomet reikia sustoti ir susimąstyti. Kiekviena šeima prisimena links mus ir liūdnius įvykius, taip pat savo mirusiuosius. O tauta turi prisiminti ne tik savo žmonių, bet ir žemių netekimą.

Mes dažnai rašome ir svetimtaučiams primename, apie didingą Lietuvos praeitį – valstybę nuo jūrų iki jūrų ir tuo pačiu atsikvėpimu, apie grobuoniškus kaimynus. Atrodytų, kad tai yra kartu nesugretinamos sąvokos.

Besiskųsdami savo nedalia ir gobšiais kaimynais, dažnai net užmirštame, kad didžiausi lietuviškų žemių netekimai įvyko šiame šimt metyje. Apie tai mažai tekalbame ir gal dar mažiau rašome. O jeigu kuomet ir bandome svetimtaučiams kalbėti, tai net mum patiems mažai suprantamomis sąvokomis. Rašančiajam yra tekę girdėti, kuomet senatoriams ir kongresmanams yra keliami klausimai, apie: "Lithuania Minor". Savaimė aišku, kad paklaustieji nežino apie ką kalbama.

Tad tokia "veikla" yra nieko gero neduodanti. Mums nemokant savo reikalų ginti, nereikia nė stebėtis, kad mūsų kaimynai ta proga naudojasi ir beveik trečdalią lietuviškų žemių jau baigia praryti. Ne tik baigia ten išnaikinti lietuvių bės pėdsakus, bet dar garsiai savo skriaudomis skundžiasi.

Tad ir mes, bent sykį į metus, turime prisiminti tą didžiąją skriaudą ir klastą. Nes jeigu neprisiminsime, tai užaugančios kartos visai nė nežinos. Dabartinė Aukščiausioji taryba, kuri sudarė švenčių ir atmintinų dienų sąrašą, nežinia kokiais motyvais vadovavosi.

Atmintinų dienų sąrašė randame: gegužės 1 d. – Tarptautinė darbo šventės diena; rugsėjo 23 d. – žydų genocido diena, gruodžio 10 d. – Tarptautinė žmogaus teisių diena. Dvi iš šių atmintinų dienų yra sovietinio palikimo. Tačiau pasigendame sausio 15 d. ir spalio 9 d. šios dienos nepriklausomėje Lietuvoje buvo visuotinai minimos.

Yra ir daugiau duomenų, kurie sudaro įspūdį, kad yra kažkoks lenkams pataikavimas. O iš istorinės patirties mes turime žinoti, į kur pataikavimai veda. Neteko matyti dabartinių Lietuvos mokyklinių vadovėlių, bet jeigu ir juose yra va dovaujamasi tuo pačiu "minimų dienų" principu, tai jau yra blogai!

Nuo pradžios mokyklos pirmojo skyriaus, kiekvienas mokinys turi žinoti, kad 1920 m. spalio mėn. 9 d., lenkai sulaužė prieš dvi dienas pasirašytą Suvalkų sutartį ir klastingai užėmė Vilnių. Kartu užėmė daugiau kaip trečdalią Maskvos taikos sutartimi nustatytos Lietuvos teritorijos.

Užimtoje srityse lenkai vykdė lenkinimą, nesiskaitydami su jokiais priemonėmis. Buvo uždarinėjamos lietuviškos mokyklos ir lietuviai buvo netik kalinami, bet net ir žudomi. Tuo metu alijantai tylėjo ir apie jokiais "žmogaus teises" nekalbėjo. Tad gal dabar būtų neprošali, retkarčiais jiems tai priminti.

Dar ir dabar lenkai ir net jų oficialūs pareigūnai, dažnai kalba apie buvusį Vilniaus krašto lenkiškumą. Čia tučiuojau reikėtų juos patikslinti, kad kraštas nebuvo lenkiškas, bet sulenkintas. Čia ir patys lietuviai yra nusikalę. Ir to neturime mes užmiršti ar paneigti. Kadangi dar ir dabar, su lietuvių pagalba len-

SAVO DARBU TURĖSIME ŠALĮ PASTATYTI ANT KOJŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

viską daro labai greitai ir profesionaliai. (Tėviškės Žiburiai, 1992.VII.21 "Didėja domėslys Lietuvai).

Privatus sektorius taip pat neišvengia pastabų iš šalies. Užsienio specialistai bando mus įspėti, kad stiprėjant konkurencijai ir didėjant pasirinkimui, kompanijų išlikimas priklausys nuo to, ar jos sugebės tiekti prekes ir paslaugas taip, kaip reikia žmonėms. Vieš bučiai, restoranai, komunalinės paslaugos – viskas turi būti orientuota į kliento interesus. Pamirškite, sako jie, kas buvo anksčiau, kai klientas neturėjo pasirinkimo, stenkitės patenkinti klientą, nes tik nuo jo priklausys jūsų sekmė.

Be išimties kiekvienas iš užsienio patarėjų primena būtinybę, kad mes turime išmokyti patys sau padė-

kinimas vyksta.

Kad tas teigimas nėra iš piršto išlaužtas, tai pacituosiu ką rašo Lietuvos spauda. "Lietuvos Respublikoje, o ypač Lenkijoje, paskutiniu metu skleidžiami nepagrįsti tvirtinimai, kad Lietuvoje varžomos lenkų teisės mokytis gimtąja kalba. Pietryčių Lietuvoje, kur daugiausia gyvena lenkai, šiais mokslo metais veikia 126 lenkiškos mokyklos arba klasės mišrioje mokyklose. Jose mokosi 12611 mokinių. Palyginimui – 1987-1988 mokslo metais veikė 92 tokios mokyklos arba klasės, jose mokėsi 10133 moksleiviai (Lietuvos aidas 1992.V.16)".

Reiškia, kad Lietuvai jau atasistatant, atsirado 34 naujos lenkiškos mokyklos. Tai taip vyksta Vilniaus krašto atlietuvinimas. Tie Vilniaus ponai turbūt nežino, o gal ir nenori žinoti, kad lenkų valdymo laikais uždarius lietuviškas mokyklas – už slaptą lietuvišką mokymą, tėvai buvo po teismus ir kalėjimus tampomi. Net ir paskutiniaisiais metais, buvo įvairiai trukdoma Punsko lietuvių kultūros namų statyba. Piniagai tam tikslui jau buvo surinkti, bet vietinė valdžia nedavė leidimo "lietuvių" žodžio vartoti.

Kol buvo dėl tų leidimų tūsomasi, praėjo keletas metų ir zloto vertė krito, o dabar tų pinigų statybai jau nebeužtenka. Atrodo, kad Vilniuje šie klausimai mažiau rūpi. Tad matosi, kad spalio 9-tos iš "minimų dienų" išbraukimas, yra logiška dabartinės Lietuvos politikos išvada!

ti. Vakarų investitoriai labai gerai išmano ekonomiką. Turim tą sistemą perprasti ir mes. Mums reikia įsileisti užsienio kompanijų, kad išmoktumėme naujų technologijų, naujos darbo moralės ir kad suprastumėme, kad klientas – pats svarbiausias asmuo. Turime išmokyti vaikščioti, prieš pradedant bėgioti. Gi kai kurie mūsų pareigūnai, sako jie, nori iš karto bėgti – de-ja, ne tuo, o karjeros take-liu.

Nei litų įvedimas, nei problemų su Rusija išsprendimas, nei Vakarų investicijos mūsų bėdų nepanaikins. Savo darbu patys turėsime pastatyti šalį ant kojų.

Deja, krašte vyraujant destabilizuojančiomis jėgom, tikėtis bet kokio pagerėjimo artimoje ateityje neįpratomoma. Kraštas laukia naujo seimo rinkimų, tartum tai būtų mana iš dangaus. Bet ar naujasis Seimas bus pajėgus įnešti naujų pragiedrulių į aptemusią Lietuvos padangę tik laikas parodys.

Neseniai RTV (Radio Televizijos Valdybos) specialistai teigia radę tokią Lietuvos žmonių nuomonę apie politines jėgas: socialdemokratai (SPD), Sąjūdis ir Lietuvos demokratine darbo partija (LDDP) turi maž daug vienodą juos palankiai vertinančių žmonių skaičių – tarp 27 ir 28 procentų. Tačiau iš šių trijų grupių Sąjūdis pirmąja su 51 procentu nepalankiai apie jį galvojančių. Po jo seka LDDP su 44 ir SDP su 27 procentais nepatenkintų žmonių.

Vyriausybės populiarumas taip pat krito. Valdžios struktūromis pasitiki tik 40 proc. Lietuvos žmonių, nepatenkinti demokratija ir valdžios priimta veiklos kryptimi – 54 proc. 60 proc. mano, kad reikalai krypta į blogąją pusę. Netiki ateitimi ar jos bijo 60 proc. Lietuvos žmonių. Aukščiausios Tarybos darbų vertinimas yra neigiamas, Vyriausybės – neigiamas. Savo galimybes laiko neišsiskiusiomis ar keliančiomis nerimą apie 75 proc. Lietuvos žmonių.

Kodėl taip yra – atsakymo ieškoti toli nereikia. Sunkėjanti ekonominė padėtis, kuri nebūtinai visu 100 procentų priklauso nuo mūsų pačių pastangų trūkumo, deja, yra variklis, stumiantis žmones į nepasitikėjimą. Bet juk tai tipinga kiekvienam demokratiniam

kraštui. Juk tas pat vyksta dabar ir šiame krašte.

Kiekviena Lietuvos įmonė šiandien vidutiniškai dirba tik apie 60 proc. savo pajėgumo, t.y. 40 proc. įmonės darbininkų neturi darbo ir yra išlaikomi iš įmonės socialinės rūpybos ir kitų fondų.

Ne geresnė situacija ir kaimuose. Turto grąžinimo ir Žemės reformos įstatymai, įnešę sumaištį žemės ūkyje, seniai neregėta sausra labai sumažins javų derlingumą, pašarų bazę, todėl šių metų ruduo žada tolesnį žemės ūkio produkcijos mažėjimą.

Tokioje ekonomikos situacijoje Lietuvos politinės jėgos ruošiasi rinkimams, ir ieigu Radijo Televizijos Valdybos ir Vilniaus Universiteto sociologinių grupių gegužės mėnesio apklausa yra bent kiek artima realybei, tai naujasis Parlamentas turėtų atrodyti maždaug taip:

- I I I Sąjūdis, tautininkai, demokratai, Piliečių chartija apie 12 proc.;

- dešinieji (Krikščionys Demokratai) 9 proc.;

- kairieji (Demokratų Darbo Partija, Ateities forumas) 18 proc.;

- dešiniojo ir kairiojo centro jėgos (Tautos Pažangos partija, liberalai, socialdemokratai) 36 proc.

Pasidalinus kitų judėjimų ir nepartinių skaičius, atrodytų, kad kairieji sudarys 24 proc., centras – 46 proc., kraštutiniai dešinieji ir dešinieji 30 proc. Iš šios analizės matyti, kad būsimame Seime dešiniųjų pozicijos susilpnės, kairiųjų sustiprės, nežymiai sumažėjant centristinės orientacijos deputatų skaičiui. Tai gi nė viena politinė jėga neturės absoliučios daugumos ir prasidės naujas koalicionio valdymo laikotarpis.

Lietuvių tauta buvo darbšti per amžius. Per savo trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį ji pasiekė daug gražių rezultatų visose gyvenimo srityse. Taigi, nereikėtų abejoti, kad ir šią lemiamą valandą ji nesusiras savęs ir nepašils virš viso ją slėgiančio blogio.

Ne vieną kartą Lietuva yra parpuolusi ir vel prisikėlus gyventi. Prisikels ji ir šį kartą. Vytauto laikų dvasia yra gyva Lietuvoje, gyva ji yra ir išeivijoje. Bendromis visų jėgomis atstatysime tą gražų lietuvišką rūmą, kur ame bus miela ir smagu gyventi visiems tos garbingos tautos vaikams.

Tegul broliškla meilė dega mūsų širdyse ir vienybė tezydi mūsų darbuose!

SIEKIANČ GYVŲ RYŠIŲ SU LIETUVA IŠLIKS DVASINIAI GYVA IR IŠEIVIJA

JAV LB XIII Tarybos Antroji Sesija
Pranas Joga

1992 rugsėjo 26-27 dienomis Clevelande vyko JAV LB XIII Tarybos, antrosios sesijos suvažiavimas. Dalyvavo 40 iš 68 tarybos narių. Tai maždaug vidurkis aktyvių tarybos narių. Kaip visada, taip ir XIII taryboje yra asmenų, kurie kandidatavo į tarybą tik dėl vardo.

Suvažiavimą pradėjo trumpu žodžiu tarybos prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas. Visiems (be solistų ir pianistų) sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, kun. Gediminas Kijauskas SJ sukalbėjo maldą.

JAV LB Ohio apygardos pirmininkas Pranas Joga pasveikinęs suvažiavimo dalyvius palinkėjo sekmingo darbo.

Pakeitimų darbotvarkėje nebuvo galima daryti, nes tam reikalinga 46 tarybos narių dalyvavimas.

Pirmosios sesijos 2/3 protokolo buvo padalinti raštu su pažadu, kad likusis trečdalis bus išsiuntinėtasis.

JAV LB Prezidiumo pirmininkas Vytautas Kamantas pristatė 2 puslapių raštu ir žodžiu veiklos apžvalgą. Nusiskundė, kad į korespondencinius tarybos posėdžius atsiliepia tik apie 70% tarybos narių. Per metus pasikeitė 4 apygardų pirmininkai ir trys rinkti tarybos nariai.

Dr. Antanas Razma, Garbės teismo pirmininkas pranešė, kad yra nebaigtya byla lituanistinių mokyklų reikalu.

JAV LB Krašto valdyba pristatė, profesionaliai atrodančią, 27 puslapių veiklos ataskaitą.

Pirmininkas Vytas Maciūnas pareiškė: "Pradėjome veiklą su ta mintimi, kad tik siekiant gyvų ryšių su Lietuva išliksime dvasiniai gyva išeivija".

Įvesta nauja sąskaitybos sistema. Posėdžiai pradedami telekonferenciniu būdu dalyvaujant visiems valdybos nariams. Tuo būdu sutaupoma kelionės išlaidos. Yra neaiškumų dėl JAV LB santykių su Lietuvių Centru Clevelande, su Folk Dance Festivals, Inc., bei Krašto valdybos atsakomybe dėl LB apylinkių apygardų finansinės veiklos.

Vykdomosios vicepirmininkės Reginos Narušienės 1.5 puslapio pranešimas pristatytas raštu ir žodžiu. Iš pranešimo liko neaišku kokius išpareigojimus JAV LB yra padariusi Kęstučiui Makaičiui dėl pirmo televizijos stoties iš Lietuvos vyriausybės. Skatinama suporuoti Lietuvos miestus su JAV miestais. Iki šiol suporuota Vilnius su Madison, WI ir Kaunas su Los Angeles. Planuojama suporuoti Klaipėdą su Cleveland ir Šiaulius su Omaha. Reikalinga partnerių Alytui ir Kuršėnams.

Sekretoriaus Balio Raugo pranešimas užima 5 eilutes.

Kultūros tarybos pirmininko Vytauto Volerto pranešimui skirta 1.5 puslapio. Pranešime sakoma, kad Raimundo Katiliaus koncertai davė 186.50 dol. nuostolio, kuris buvo padengtas iš Lietuvių Fondo sumų, skirtų mažų apylinkių veiklai. Toliau sakoma: "premių įteikimo šventė surengta 1992. 05.31 New York'e sulaukusi daug neigiamos ir mažai teigiamos kritikos; šioje šventėje paskatinamuoju rengėju dalyvavo ir Lietuvos ambasada Washingtone; į pastabas atkreiptas dėmesys; pelno apie 1,600 dol.; perduotas ambasada".

Lietuvių Fondas paskyrė Kultūros tarybai iš prašytų 50,000 dol. tik 6,000 dol.

Suvažiavime liko neišspręstas klausimas dėl "Dirvai" neapmokėtos sąskaitos dėl talpintos kino festivalio reklamos. Buvusi Kultūros tarybos valdyba teigia, kad nieko bendro neturėjusi su kino festivaliu ir skelbimą užsakiusi kažkokia Zubavičienė.

Socialinių reikalų tarybos pirmininkės Birutės Jasaitienės pranešimui skirta veik 3 puslapiai. Apie tarybos veiklą sakoma: "Socialinė taryba įsteigta mūsų išieivijos vyresniesiems padėti. Tačiau Lietuvai atgavus laisvę mūsų visų akys ir darbai nukrypo į pagalbą tautai. Pasikeitė ir LB darbų kryptis ir užduotys."

Pranešime užsiminta apie LB apylinkių nerangumą atsakant į Socialinės tarybos aplinkraščius.

Didelė likusi pranešimo dalis skirta "Seklyčios" Chicagoje nuopelnams ir vargams.

Švietimo tarybos pirmininkės Reginos Kučienės pranešimui skirta veik 3 puslapiai. Regina Kučienė švietimo tarybai vadovauja jau antra kadencija. Ji ėmėsi sunkaus uždavinio: lituanistinių mokyklų darbą pritaikyti prie šių dienų mokslievių lygio. Mokytojų studijų savaitėje 1992 metų vasarą buvo skirta 18 valandų mokyklų vedėjams ir mokytojams diskutuoti: "...išėjimas iš senų rėmų bei palengvintų vadovėlių ruošimas. Gavome profesionalią pedagogišką pagalbą naujų mokymo būdų pristatymui, mokinių knygų rašymo projektų supažindinimui. Buvo siūlomi įvairūs būdai, kaip įsamoninti tėvus, kad lietuvių kalbos mokymasis, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, reikalingas nemažiau kaip anksčiau. Dvikalbiai jaunuoliai bus reikalingi tiek pramonės, tiek prekybos paklausoje. Nutarta dėti visas pastangas mokyklose pakelti lietuvių kalbos mokėjimo lygį".

"Mažėjant išieivijoje lituanistikos darbuotojų kadru, nėra kam paruošti šiam

laikmečiui tinkamus vadovėlius. Tarybos dėmesys nukreiptas į Lietuvą ir ten išleistus 1991-92 metų vadovėlius." Tai tik pora darbo barų iš didelio sąrašo.

Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algimantas Gečys savo 4.5 puslapių pranešime apžvelgia įvairias darbo sritis. Keletas ištraukų iš pranešimo:

"Lietuvą užgulę sunkumai su Rusija, Lietuvos vidinės problemos, jos vadovų ribota vadovavimo patirtis, pagaliau išieivijos nepažinimas neleido pilnai išvystyti norimą veiklą ir glaudų su Lietuva bendradarbiavimą. Rusijos vyriausybės atšiaurumas Lietuvai okupacinės kariuomenės iš Lietuvos atitraukimo klausimu, VRT-bos veikla grąžino į šaltojo karo laikus. Teko įtaigoti JAV Kongresą ir Baltuosius Rūmus ne mažesniu atkaklumu kaip pracityje, o taip pat ir organizuoti demonstraciją. Rusijos prezidentui š.m. birželio mėnesį lankantis Washingtone".

"Gan netikėtai JAV LB VRT-ba užklupo pagrindinė lietuvių išieivijos JAV-se atstovavimo atsakomybė Washington. Tą darbą stengiamės dirbti, nors šiuo metu Washington darbo sąlygas randame esant pasunkėjusias. Sov. Sąjungai subyrėjus, JAV valdžios įstaigose esama nemaža pasimetimo".

Po eilės išvardintų darbų sako: "Washington JAV LB Visuomeninių reikalų įstaigai vadovaujanti Asta Banionytė atlieka milžinišką darbą sekdamas JAV Kongreso ir JAV valdžios įstaigų ėjimus Lietuvos reikalais, ruošdama memorandumus, ieškodama sponzorų Kongrese įstatymų leidimo srityje, tarpininkaudama konferencijų ruošoje, iš Lietuvos atvykusių valdžios pareigūnų globa besirūpindama, organizuodama JAV LB pareigūnų vizitus Washington ir t.t. Per dešimt veiklos mėnesių įsitikinau kaip svarbu JAV LB-nei Washington turėti sa-

vo įstaigą ir judrią, plačias pažintis turinčią įstaigos vadovę. Krašto valdybos pagėdavimu, Asta plečia veiklą talkindama ir kitoms LB taryboms ryšiuose su JAV valdžios įstaigomis Washington".

(Bus daugiau)

RINKIMAI

(Atkelta iš 1 psl.)

ypač kedensime šių rinkimų temos apimtyje.

Taigi, žiūrime į Amerikos artėjančius rinkimus su savotiška apatija, bet nenuleisdę rankų. Suprantame, kad priešrinkiminiame įkarštyje abu kandidatai neslepia tos kardinalinės, komentatoriaus Richard Cohen suformuluotos taisyklės: visų pirma reikia būti išrinktam... Šios taisyklės išdavoje abu kandidatai žada, ką tik elektorato dauguma nori girdėti. Kritiškai nusiteikęs rinkėjas, aišku, šimtaprocentinės tiesos bei pakeičiamai ištesėtų pažadų nesulauks. Tokia jau yra šio politinio proceso dalis...

Neužmirškime, kad turime reikalo su politinio pragaro pačiais vyriausiais – o lietuvių liaudies išmintis moko, kad, su tokiais riešutaujant, lieki ir be tarbos ir be riešutų. Nieko čia dabar nepadarysi, kai rojaus laikai pasibaigę tuoj pasaulį sutvėrus, Adomo ir Ievos laikais...

Sekančiuose DIRVOS numeriuose peržvelgsime Busho – Quayle ir Clintono – Gore kandidatūras ir bandysime susidaryti nuomonę, kaip čia reiktų balsuoti, kad, Amerikoje gyvendami, neliktume be tarbos, kad Lietuva nebūtų palikta tamsiame, purvinam šungat vyje svetimųjų tolimesniam prievaravimui.

Šitokios nuomonės formulavime mūsų išieivijos spauda turi svarbų vaidmenį, o gal net pareigą. Mūsų veiksniai, kaip pvz., Lietuvos Ambasadorius, JAV LB vadovybė, juk negali kritiškai kandidatų vertinti, už vieną ar kitą siūlyti balsuoti. Mes, būdami eiliniaisiais piliečiais, savo nuomonėmis, savo interesais ir siekiais ne tik galime bet ir privalome dalintis. Visa tai yra asmens laisvės ir Amerikos politinio gyvenimo akiratyje.

Prieš keturis metus VI. Ramojus į lietuvių kalbą labai talentingai išvertė Busho ir Quayle pavardes į – Krūmas ir Kurapka. Kai kur šis vertimas atitiko (mandagiai kalbant) ir šių asmenų charakteristiką. Gal kas iš DIRVOS skaitytojų dabar sugalvotų tikamą Clintono – Gore pavardžių vertimą? (1992-IX-19)

(Bus daugiau)

Per IX-sios Išeivijos tautinių šokių šventės rengimo komiteto baigminį posėdį kalba vicepirm. B. Jasaitienė. Greta sėdi išdininkas Dočkus ir Marija Remienė, o dešinėje kalba pirm. dr. P. Kisieliū. Ed. Šulaičio nuotr.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KONSTANTINAS JABLONSKIS

jo gimimo šimtmečiui prisiminti
Vincas Trumpa

Jeigu reikėtų vienu sakiniu aptarti, kas buvo Konstantinas Jablonskis, kaip mokslo žmogus ir kultūros darbininkas, turbūt galima būtų labai paprastai pasakyti: Jis viską darė gerai. Ne tik kaip istorikas, senų raštų ir dokumentų skaitytojas (o tai jau nėra toks lengvas darbas!) ir istorinių studijų autorius. Dėl to jis laikomas vienu geriausių Lietuvos XVI-XVII amžių socialinės istorijos specialistų. Bet ir kaip archeologas, senojo akmens amžiaus kultūros tyrinėtojas ir titnaginių radinių kolekcionierius. Greičiausiai tą patį paveldėjo ir jo duktė Ruimutė Jablonskytė-Rimantienė. Net ir kaip botanikas, jis sistematiškai aprašė kai kurias retas Kauno, o vėliau ir Vilniaus apylinkių augalų rūšis, už ką Lietuvos botanikai buvo jam dėkingi.

K. Jablonskio darbai pasinaudojo ir turbūt dar ilgai naudosis istorikai, sociologai, literatūros istorikai, etnologai, archeologai, botanikai, nors jis pats nei vieno tų mokslų nėra specialiai studijavęs universitetuose.

Iš tikrųjų po trumpų studijų Petrapilio Psichoneurologijos institute jis Maskvos, o vėliau ir Kauno universitete studijavo ir baigė teisės mokslus, buvo kurį laiką taikos teisėjas ir apygardos teisimo narys, kaip matyti iš gausių nuotraukų, kurias skaitytojas ras prof. Vytauto Merkio monografijoje Konstantinas Jablonskis (Kaunas, "Šviesa" 1991).

Labai laiku pasirodė ši nedidelė (144 p.) bet talpi ir įdomiai parašyta knygelė, kruopščiai pasinaudojant laiškais, dienoraščiais, kitais archyviniais dokumentais ir, žinoma, paties Jablonskio spausdintais ir nespausdintais raštais. Kam, pavyzdžiui, nebus įdomu pasiskaityti apie K. Jablonskio susirašinėjimą su prof. Zenonu Ivinskiu ir jų ginčus dėl Mindaugo ir vysk. Merkio Giedraičio vaidmens Lietuvos istorijoje. K. Jablonskis įtikino Ivinskį, kad garsioji Bychovco Kronika nebuvo Teodoro Narbuto falsifikatas, kaip ligi tol buvo tvirtin-

ama. Ir dėl Mindaugo vaidmens Z. Ivinskis rado reikalo paminėti skirtingą prof. Jablonskio nuomonę savo Lietuvos istorijoje.

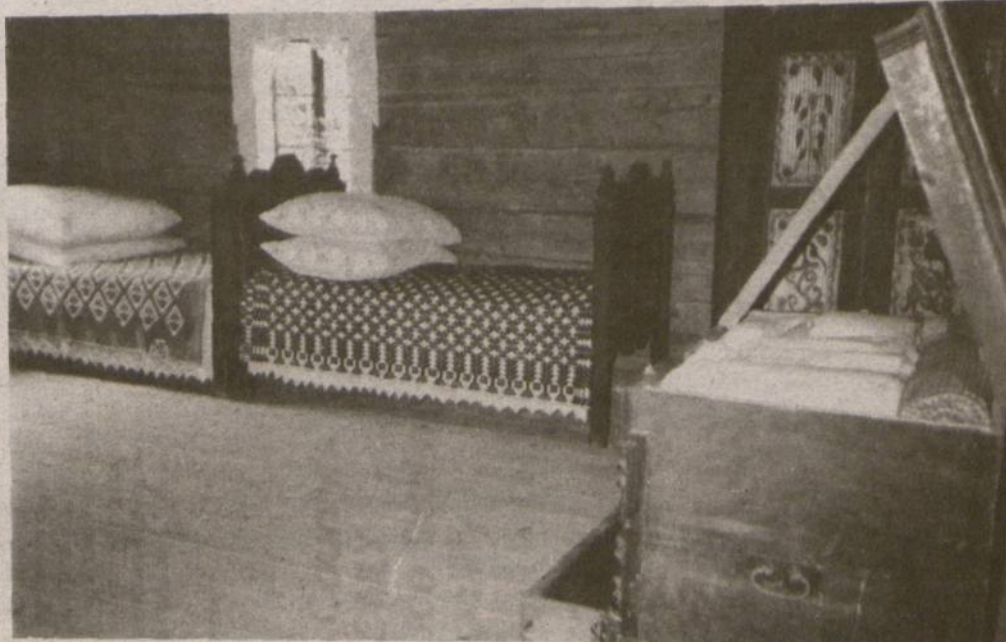
Kad K. Jablonskis mokėjo gerai apdoroti Lietuvos istorijos šaltinius, pripažino net ir ne visados simpatingi Lenkijos istorikai. Kai pasirodė K. Jablonskio Istorijos archyvas (Kaunas, 1934), rimtas lenkų liberalinės pakraipos istorikų bertaininis žurnalas Kwartalnik Historyczny rašė, kad tas Jablonskio veiklas turėtų būti laikomas pavyzdžiu, kaip reikia parengti ir leisti istorinius šaltinius. Tai buvo nemažas komplimentas jaunam Lietuvos istorijos mokslui.

...

Konstantinas Jablonskis gimė 1892 m. rugpjūčio 23 d. Jelgavoje (tada Mintau-toje). Jis buvo kalbininko Jono Jablonskio ir Konstan-cijos Sketerytės-Jablonskienės sūnus. Evangelikė reformatė motina nebuvo labai laiminga, kad ji pakrikš-tijo katalikas kunigas. K. Jablonskis ir vėliau kartais save vadindavo "pusiau bambizu". Mintauja tuo-met, ypač kai ten mokyto-javo J. Jablonskis, buvo žy-mus lietuviybės centras. Ir Konstantino krikštynose da-lyvavo daug žinomų žmo-nių. Antanas Smetona, ku-ris tuo metu mokėsi Mintau-jos gimnazijoje, vėliau pri-simins Jablonskių lietuvi-ybės židinį: "Kvėpterėjo vi-sur jautri lietuviška dvasia, šeimynos šiluma" (V. Mer-kys, 11 p.).

Jau nuo to laiko užsi-mezgė draugystė tarp lietu-viškai susipratusių šeimų. Jablonskiai ypač artimai susidraugavo ir susigimi-niavo su Landsbergių šei-ma. Vytautas Landsbergis, dabartinio Aukščiausios ta-rybos pirmininko tėvas, ve-dė Konstantino seserį Oną, o Konstantinas vedė Lands-bergio seserį Sofiją.

Nepatiko tas lietuviybės židinys carinei administra-cijai ir ji ėmė kilnoti J. Ja-blonskį iš vienos vietos į kitą. Talinas, Pskovas, Pa-nevėžys, Brestas, Gardinas. Daug mokyklų prisėjo lan-kyti ir Konstantinui, kol pagaliau 1909 m. jis baigė Panevėžio realinės gimna-zijos 7 klases ir galėjo stoti

Rumšiškėse, netoli nuo Kauno, yra Baities muziejus. Jame iš Lietuvos rajonų suvežta istoriniai sodybų pastatai ir jų vidus įrengtas taip, kaip anksčiau gyventa. Vieną iš tokių pavyzdžių ir matome: dailiai paklotos lovos, audiniais pakrauta kraitinė skrynia.

G. Kijauskienės nuotr.

į kai kurias aukštąsias mo-kyklas, kurios nereikalavo lotynų kalbos.

Konstantinas pasirinko Petrapilio Psichoneurolo-gijos institutą. Tai buvo nauja mokykla su nelabai aiškiai apibrėžta specialy-be. Mokė joje visko: nuo fizikos ligi metafizikos (te-ologijos).

Tėvui toks sūnaus "stu-dentavimas" nepatiko ir vie-nu metu laikė jį žuvusiu sa-vo šeimai. Jis nuolat ragi-no Konstantiną mokyti lo-tyną kalbą, kad galėtų stu-dijuoti bet kuriame Rusijos universitete. Savo laiške iš Bresto 1909 m. spalio 3 d. tėvas rašė sūnui: "Man visa da rūpėtų, kad tu būtum lai-mingas ir savo kraštui tik-rai reikalingas ir naudingas žmogus (darbo žmonių mums labai trūksta)... Man vis rūpėtų žinoti, ar tu turi prieš save kokią aiškią pro-gramą". (Jono Jablonskio laišakai. Vilnius, "Mokslas" 1985, 132-3 p.). Atrodo, toks tėvo raginimas nenu-ėjo vėjais. Konstantinas ta-po tikrai darbo žmogumi, be galo naudingiu ir reika-lingu savo kraštui.

Negaudamas finansinės paramos ir nepajėgdamas susimokėti mokslapinių K. Jablonskis buvo iš Insti-tuto pašalintas. 1911 m. jis pagaliau išlaikė lotynų kal-bos egzaminus ir įstojo į Maskvos universitetą studijuoti teisės. Jis tačiau ir čia neapsiribojo vien teisės mokslais.

Maskvos universitetas ypač garsėjo tuomet savo istorikais, kuriems objekty-vios pozityvistinės istorijos kelius skynė garasusis Va-silijus Kliučevskis (1841-1911). K. Jablonskiui nete-ko jo paskaitų klausyti, bet jo dvasia ir tokiu vyravo Maskvos universitete.

Atrodo, didelės įtakos Jablonskiui turėjo prof. M. Liubavskis (1860-1936), pas kurį jau anksčiau studi-javo būsimasis K. Jablonskio kolega prof. Ignas Jony-nas (1884-1954). Įdomu, kad M. Liubavskio, kuris dabar buvo Maskvos uni-versiteto rektorius, mokslo darbai daugiausia lietė senąją Lietuvos Didžiąją Kuni-gaikštiją, kurią jis vadino Lietuvos-Rusijos valsty-be.

Beveik tuo pačiu metu poliublijinei Lietuvos isto-rijai ir Lietuvos statutams beveik visą savo gyvenimą pašventė kitas rusų istori-kas, Dorpat (Tartu), o vė-liau ir Vytauto Didžiojo universiteto profesorius I.I. Lappo (1869-1944).

Ne be jų įtakos ir K. Ja-blonskis pradėjo labai rim-tai studijuoti XVI-XVII a. Lietuvos istoriją, jos teisę, socialinį gyvenimą, kultū-rą, jos raštus ir raštininkus, kaip juos kadaise buvo pa-

vadinęs Jonas Šliūpas. Kai kurie Jablonskio darbai iš tos srities vėliau buvo su-rinkti ir išleisti dviejuose leidiniuose: Lietuvių kultū-ra ir jos veikėjai (Vilnius, "Mintis" 1973) ir Istorija ir jos šaltiniai (Vilnius, "Mokslas" 1979).

Studijuodamas tų amžių dokumentus K. Jablonskis atkreipė dėmesį į būdingą to meto reiškinį, būtent, ra-ganų teismus. Tie doku-mentai vėliau buvo iškeisti (Raganų teismai Lietuvoje, Vilnius, 1987). Apie tuos teismus savo laikų gana pla-čiai rašė Motiejus Valan-čius "Žemaičių vyskupystė-je".

...

Be abejo, viename straipsnyje neįmanoma ap-žvelgti visos labai plačios K. Jablonskio veiklos Lie-tuvos istorijos dirvonuose. (Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

DĖMESIO, JAUNIME !!!

"Pučia vėjas"

Ar Jūs norite atstovauti savo miestą sekančiame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese?

Ar norėtumėte dirbti Lietuvos labui?

Ar planuojate aplankyti gimines Lietuvoje?

Ar planuojate dalyvauti ar mokyti kursuose Vilniuje ar Kaune?

Ar treniruojatės dalyvauti Tarptautinėse Lietuvių Sporto Žaidynėse?

Petro Čepo Jaunimo Fondas žino, kad jaunimui (18-35 amžiaus) yra sunku sutaupyti pinigų kelionei į Lietuvą ir kitas šalis. Todėl mes įsteigėme PCJF, norėdami Jums padėti susipažinti su savo Tėvyne ir pasaulio lietuviais. PCJF \$1,000 stipendija skiriama bent viename lietuvių kilmės jaunuoliui/ei, kuris/i žada vykti į Lietuvą arba dalyvauti lietuviškoje veikloje išvykimoje.

Anketą stipendijai gauti turite užpildyti ir pasiųsti PCJF ne vėliau lapkričio 15 d., kad galėtumėte keliauti į Lietuvą ateinančiais metais tarp sausio 1 d. ir gruodžio 31 d. Anketos ir platesnė informacija gaunama rašant:

Petro Čepo Jaunimo Fondas
P. O. Box 497, South Boston, MA 02127

BŪTŲ GYVI IŠLIKĖ...

Juozas Petraška

Partizaniniame gyvenime visiškai išvengti aukų neįmanoma, bet kartais po įvykusios nelaimės suvoki, kad kai kurių tragiškų įvykių buvo galima ir išvengti. Būtų gyvi mano brolis Katinas-Petraška ir jo draugas Kalavijas-Bujanauskas, jei žuvimo išvakarėse būtų atėję susitikti, kaip buvome susitarę. Panašios ir Kelmelio bei Vargelio žuvimo aplinkybės.

1947 metų žiema buvo šalta ir gili, o tai labai sunkino partizanų gyvenimą. Bet kuo sunkesnės sąlygos, tuo didesnis noras jas nugalėti. Kadangi žiemos laikotarpiu buvome išsiskirstę grupelėmis po keletą žmonių, šiuo konkrečiu atveju buvome keturiose: Pentukė-Traidaras, Vargelis – Kentras, Kelmelis-Simanaitis ir aš. Visi būdavome kartu, dienos metu miške, vakarėjant eidavome į kaimus pasirinkti maisto ir kitais reikalais. Taip vieną kartą, išėję iš miško, patraukėme Vartų kaimo link. Nutarėme užėti pas to kaimo gyventoją Aiduką. Čia mums paruošė šiltą vakarienę, o kartu ir pietus. Pavalgę Kelmelis su Vargeliu panorą nueiti pas siuvėją susitaisyti drabužius, susisūti sagas ir t.t.

Prieš jiems išvykstant, susitarėme, kad mudu su Pentuke lauksime jų sugrįžtančių čia pat pas Aiduką, apie pirmą valandą nakties ir kartu grįšime į mišką. Nesulaukę jų ir iki trečios, išėjome link miško. Pakeičiui dar užėjome pas vieną gyventoją, paprašėme maisto ir ties Medinų kaimu grįžome į mišką jau prieš aušrą.

Paėję į mišką apie 300 metrų, susikūrėme laužą, nes buvo šaltas oras, ir laužėme grįžtančiųjų. Po kokio pusvalandžio išgirdome šūvius iš automatų ir šautuvų. Supratome, kad mūsų vyrai susidūrė su čekistais, šūviai greit nutilo, ir mes negalvojome, kad bus tokia tragiška baigtis. Kiek palaikę, nuėjome į miško gilumą. Kaip vėliau paaiškėjo, jie pas siuvėją užsibuvo ilgokai, švintant ėjo tiesiai per Medinų kaimą link miško. Pas to kaimo gyventoją Juodį iš vakaro buvo apsiestoję čekistai ir laukė išstatę sargybą. Sargybiniai sto vėjo prie sienos pastato šešėlyje. Ateinančius per sniegą partizanus matė gerai, o jie sargybos nepastebėjo. Prisileidę arčiau atidengė ugnį, ir Kelmelis su Vargeliu žuvo net nespėję

išsauti. Čia aprašytos žuvimo aplinkybės paaiškėjo vėliau, apklausus gyventojus ir apžiūrėjus žuvimo vietą.

Peršasi išvada: jeigu būtų laikęsi susitarimo ir laiku atėję pas Aiduką, būtų kartu grįžę į mišką ir likę gyvi. Po šio įvykio aš daugiau neduodavau kategoriškų įsakymų, nes lygtai jų žuvimo priežastis buvo mano nurodymų nevykdymas.

Po Kelmelio ir Vargelio žuvimo daugiausiai būdavau su Pentuke. Turėdavome miške "patalynę" keliose vietose, be to, kartais išeidavome į kaimus. Neturint juose slėptuvių, ilgiau ten užsibūti nesaugu. Mackių kaime, miško pakraštyje, buvo kertamas miškas, daugiausia eglės. Nugenėtos šakos sumetamos į krūvas ir paliekamos. Kai dar-

LAPINO IR GENIO ŽUVIMO APLINKYBĖS

Kaip ir dauguma to meto partizanų, ruošdamiesi 1946-1947 m. žiemai Vaidoto grupės partizanai Lapimas-Marcinkevičius Juozas ir Genys-Kazlauskas Petras Vaivės kaime pas Naudžiūną kambaryje, po grindimis, įsirusę mažą slėptuvėlį-bunkerį. Naudžiūno sūnus Česlovas bendravo su Būbniu Antanu iš Persėkės kaimo ir, matyt, jam buvo pasakęs apie slėptuvę. Būbnio brolis Pranas 1946 metais grįžo iš armijos ir netrukus Simno saugumo buvo areštuotas (tuo laiku Simnas buvo valsčius.) Gali būti, kad brolis Antanas jam prasitarė apie slėptuvę pas Naudžiūną, bet konkrečios vietos nepasakė.

Tą dieną, 1946 m. spalio 22, pas Naudžiūną motorine mašina kėlė jaus ir buvo pašalinių žmonių. Tai buvo maždaug savaitė po Prano Būbnio arešto, kada jisai pas Naudžiūną atvedė čekistus. Talkoje buvo berniukas (paauglys) iš Krekštėnų kaimo. Čekistai, pasivedę į paupio krūmus, pradėjo jį klausinėti apie slėptuvę. Turbūt iškart nepasakė, bet kai pradėjo mušti, neištvėrė. Jis (berniukas) buvo matęs ant bunkerio angos supiltus kelis maišus grūdų.

Čekistai tuojau pradėjo plėsti grindis šaukdami... "Zdavaitės, inacie ubjom" ("Pasiduokit, kitaip užmušim"). Priėję prie bunkerio, sutiko stiprų pasipriešinimą. Visi kūlimo darbai bu-

bininkai tame ruože baigė darbus, mums atsirado saugi vieta praleisti dieną, nes nelikdavo pėdsakų. Taigi vieną kartą su Pentuke nutarėme dieną praleisti netoli minėtos kirtavietės.

Iš ryto prisilaužėme sausų eglių šakų (jos neduoda dūmų), tarp eglių susikūrėme mažą lauželį ir apšilę iš nuobodumo lošėme kortomis. Diena buvo graži, saulėta, jau po vidurdiemio. Toje pačioje vietoje išbuvo me iki pavakarės. Pakilę ir paėję apie 40 metrų, pamatėme rusiškų veltinių pėdsakus. Apžiūrėję apie mūsų buvimo vietą visą plotą, įsitikinome, kad tose eglių šakų krūvose ieškota partizanų, o kad jų neaptiko, matyt, saugojo Tas, kuris davė mums gyvybę. Vakare užėjome pas namiškės gyventojus, jie, mus pamatę, labai nustebė, ėmė klausinėti, kurioje vietoje buvome dieną. O kai pasakėme, labai stebėjosi, kad čekistai mūsų neaptiko.

vo sustabdyti. Žmonės suguldyti ant žemės ir saugomi, kad nepabėgtų, jų tarpe ir Lapino žmona, Genio sesuo ir Stasys Naudžiūnas. Tik Lapino sūnus Antanukas, apie penkerių metų, visur landžiojo ir atbėgęs pas motiną sako: "Jau grindis baigia plėsti, likę tik ten, kur tėvelis ir dėdė Petras, o rusų ten yra negyvų".

Čekistai, matydami, kad tokia taktika neduoda reikiamų rezultatų, niekaip ne gali partizanų paimti, padėję trobesius ir tik tada privertė narsuolius lįsti iš bun-

kerio ir garbingai žūti. Paėmimas tęsėsi nuo 10 iki 16 valandos. Sudegė ne tik gyvenamasis namas, bet ir visi trobesiai, taip pat ir skolinata kuliamaoji.

Genio buvo nudegusi tik ranka, nes buvo toliau nubėgęs nuo ugnies, o Lapino nudegusios rankos ir kojos, likęs tik liemuo. Kada atvezė į Simną ir išmetė ant gatvės grindinio, Lapino nukrito ir galva. Taip buvo niekinami žuvusiųjų kūnai. Lapino žmona ir Stasys Naudžiūnas buvo

areštuoti ir nuvežti į Simno saugumą, o vėliau – į Alytų.

Česlovo Naudžiūno tuo metu nebuvo namuose, jis slapstėsi kartu su Antanu Būbniu. Po kiek laiko juos nušovė Šiugždų kaime ir, parvežę į Krokialaukį, sumetė į prie pieninės esantį nešvarumų griovį. Žmonės juos abu palaidojo Krokialaukio kapinėse. Stasys Naudžiūnas, grįžęs iš tremties, pastatė paminklą savo lėšomis.

TĖVIŠKĖ

Važiuojant keliu iš Balbieriškio į vakarus, šeštajame kilometre, dešinėje kelio pusėje, driekiasi Sūkurių kaimo laukai. Kaimą iš šiaurės ir vakarų supa Balbieriškio miško masyvas. Sūkurių atsirado po pirmojo pasaulinio karo, išdalijus Tadaušavo dvaro žemes Lietuvos savanoriams ir bežemiams į vienkiemus. Iš šiaurinio miško pakraščio išteka upelis Kamaria, kuris skiria Sūkurių kaimą nuo Mackių, o iš vakarinio pakraščio išteka Vidupis, dalijantis Sūkurių kaimą per pusę, ir įteka į Kamariją, o pastaroji – į Persėkės upę. Šiuo metu išlikęs vienas kitas vienkiemis, o kitų nerasi nė tos vietos, kur buvę, tai "išsivysčiusio socializmo" pasekmė. O žmonės suvaryti į gyvenvietę. Dar 1945-aisiais Sūkurių kaime buvo apie 30 gyventojų.

Partizanams šio kaimo žmonės buvo labai palankūs. Visada paremdavo maistu kas kiek galėdavo, visi buvo užjaučiantys, pasidavėlių čia nebuvo bent iki 1947 metų pabaigos.

Mes, partizanai, šį kaimą vadindavome Tėviške. Čia ramiai galėjai vaikščioti ir dieną, ir naktį, nes žinėjai, kad niekas neišduos. Prie pat miško, kur dabar eina kelias į jį, gyveno žmogus pavarde Urbonas. 1945 metais žiemą, pavasarį ir vasarą čia buvo nuolatinė partizanų užėiga ir turėjo vardą (kurį žinojo tik partizanai) "Miesčiukas". Vėliau Urbonas kažkur išsikėlė. Šiame kaime gyveno labai gerų žmonių. Vienas iš jų – Vladas Šatrauskas (miręs). Tais laikais buvo ar apylinkės pirmininku, ar sekretoriumi. Visada paremdavo materialiai, bet svarbiausia gaudavome žinių apie strybų veiklą bei čekistų kariuomenės judėjimą Balbieriškio valsčiuje. Kada aš užeidavau pas Šatrauską, pirmiausia paklausdavau: "Ar man jau atsakyti pareigų?" Aš jam atsakydavau: "Kai reikės, bus pasakyta, šiuo metu mums reikalingas". Po šio atsakymo Šatrausko veidas nušvisdavo, jaučiau, kad žmogus tuo, ką daro partizanams, yra patenkintas, tai rodydavo jo laikysena.

Ant Vidupio dešiniojo kranto, einant nuo miško gyveno Ona ir Vladas Varankai. Gyveno gana skurdžiai, turėjo keturis hektarus žemės, o valgytojų buvo septyni. Bet tai netrukė būti kaip reta mylinčiams savo kraštą, Tėvynę, taip pat ir jos kovotojus – partizanus. Kluonelyje buvo įrengtas bunkeris įvairių nelikėtumų atveju. Ten dažnas lankytojas buvo Kelmelis-Simanaitis Juozas, o kada 1946 m. buvo sužeistas, ten išbuvo, kol pasveiko. (Nukelta į 8 psl.)

59 CENTAI UŽ SVARA
virš šimto svarų, tai TRANSPAK firmos nauja kaina. 68 centai – žemiau šimto svarų, Minimumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminiams Lietuvoje.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
Tel.312-436-7772.

JFK – RYGA
\$678.00
į abi puses

- Keliauti galima pradedant spalio 1 d. iki kovo 31 d., išskyrus šv. Kalėdų laiką – nuo gruodžio 17 d., iki sausio 10 d.
- Bilietus reikia išpirkti ne vėliau kaip spalio 31 d.
- Išpirkus bilietą, pinigai negrąžinami ir kelionės datas pakeisti negalima.

Prašom kreiptis į
Albiną Rudžiūnių
ar
Kristiną Mitkutę

BALTIC TOURS

77 OAK ST., SUITE 4
NEWTON, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Faksas: 617-332-7781

SPINDINČIOS SAULĖS DISKAS

Henrikas Stasas

Šiuo pavadinimu Cleve-
lando meno muziejus nuo
liepos 1. iki rugsėjo 27. ro-
do dar vieną šiais metais
necilinę meno parodą, kuri
iš gilios praeities prikelia
Egipto valdovą Amenhote-
pą III ir jo pasaulį.

Faraonas Amenhotepas
III laikomas vienu žymiau-
siu Egipto valdovu, kurio
valdymo metu egiptiečiai
išgyveno aukso amžių ir
tuo laiku sukūrė meno kūri-
nių, stebinančių ir mūsų
laikus. Neveltui Amenho-
tepas III save vadino spin-
dinčios saulės disku.

Ši kilnojamoji paroda
susideda iš eksponatų, su-
rinktų iš žymiausių pasau-
lio muziejų, ir šalia Amen-
hotepo III kulto, supažindi-
na pasaulį su egiptiečių gy-
venimo filosofija, su jų re-
ligija ir su tuometiniu kul-
tūros laipsniu bei tautos
dvasia. Egiptiečiai jau tada
galvojo, kad jų dvasia liks
tol gyva, kol išliks jų var-
das. Tad šiandien su gar-
sioju valdovu šioje paro-
doje iškyla ir pati tautos
dvasia, kuri amžina, kaip
didieji Egipto statiniai. Egiptiečiai sakydavo, kad
pasaulis bijo laiko, o laikas
bijo piramidžių, nes jos am-
žinos.

Parodoje eksponatų dau-
gumą sudaro plastinio me-
no darbai, nes skulptūra tuo
metu egiptiečiams buvo pri-
einamiausia; tarp šių yra ke-
letas reljefų, šiek tiek kera-
mikos, medžio darbų ir pa-
puošalų.

Tik įžengus į parodos
patalpas pirmiausia akys
nukrypsta į dvi milžiniškas
Amenhotepo III galvas, ku-
rios savo monumentalumu
prikelia Egipto politinę ga-
lybę ir karaliaus didybę.

Stebint jas mintimis sugrį-
žau į Egiptą, kur teko sto-
vėti tarp kitų dviejų Amen-
hotepo III laikais sukurtų
skulptūrų, t.y. Memnono
kolosų. Šie du milžinai sto-
vi mažoj raudono granito
kalnuotos dykumos oazėje
ir byloja apie tuos laikus,
kada čia saugojo Amenho-
tepo III šventyklą.

Šventyklos iki šiol nė
pamatų neliko ir kolosai čia
stovi saulės išdegintoj dy-
kumoj, kaip kokios pabai-
sos.

Parodoje, kaip minėjau,
dominuoja egiptiečių skulp-
tūra. Skulptūra labai kon-
servatyvi ir skirta praktiš-
kam tikslui. Egiptiečiai ne-
kūrė meną menui. Jų archi-
tektai ir dailininkai dirbo
tik pagal užsakymus. Lais-
vos kūrybos kaip ir nebu-
vo. Statulos buvo užsako-

mos faraonų kapams, ku-
rios ten turėdavo sutikti
atvykstančias sielas arba
puošti šventyklas.

Paprastai visos skulptū-
ros turėjo tik frontinį vaiz-
dą, nes jas statydavo prieš
didingus architektūrinius
pastatus. Be to skulptoriai
tais laikais nesirūpino nei
veido bruožais, nei judėsiu.

Kitos parodoje stereoti-
pinio pobūdžio statulos
vaizduoja sėdinčius asme-
nis tai raštininkai, kurie čia
sėdi sukryžiaavę kojas su
papyruso lapu. Tačiau ir
sėdinčioj pozoj išlaikytas
didingumas ir rimtis.

Iš nedidelių skulptūrų
kai kurios yra ir gana rafi-
nuotos. Įdomi Amenhote-

ką čia šiandien matome.

Amenhotepo III laikais
egiptiečiai buvo pasiekę
aukščiausį laipsnį ekono-
miniame ir kultūriniame
gyvenime. Tai buvo Egip-
to aukso amžius. Tada kra-

pradėjo palengva tirti ir jų
konservatyvizmas, visuo-
menėje vystėsi atviresnė
pasaulėžiūra. Menas pakry-
po į natūralizmą. Tada pra-
dėjo stipriau reikštis tapyba
ir reljefas. Dekoruoja-
nt kapų sienas įvedama vis dau-
giau detalių, daugiau drama-
tiškų scenų ir piešiniai da-
bar užima daugiau erdvės.
Menininkai dekoruodavo
ištisas sienas su žmonių
figūrom ir gamtovaizdžio
fonu. Pvz. karalių slėny,
netoli Luxoro, teko tokias
dekoruotas požemio sienas
matyti, kurias apšviesdavo
prie angos sėdintis egiptietis,
nukreipęs veidrodžio
pagalba saulės spindulius į
požemį.

Amenhotepui III mirus
jo įpėdinis Akhenatnas dar
toliau nukrypo į natūraliz-
mą. Jo laikais menininkams
buvo leista vaizduoti
visa ką jie savo aplinkoj
matydavo. Tada išsivystė
naujas Amarna stilius, ku-
rio pavyzdžių yra ir paro-
doje.

Dailininkai išdrįso atvi-
riau vaizduoti ir šeimos gy-
venimą, bei jos problemas.
Parodoje yra dėžutė, kuri
dekoruota gyvenimiška šei-
mos scena. Egipte buvo
paprutys, kad vaikai po tė-
vų mirties turi rūpintis jų
sielom. Tad dėžutės vie-
nam šone ir pavaizduoti mi-
rę tėvai, kurie sėdi prie au-

kos stalo ant kurio sudėtos
mirusiems aukos, o šalia jų
dešinėje stovi vaikai. Ta-
čiau Amenhotepo III įpėdi-
niui to neužteko, jis siekė
konservatyvizmą visiškai
ištrinti iš egiptiečių galvo-
senos. Tad kartą sukvietęs
dailininkus įsakė jiems su-
kurti reljefą vaizduojant ka-
ralių sėdint prie stalo ir
griausiant didelį kaulą.

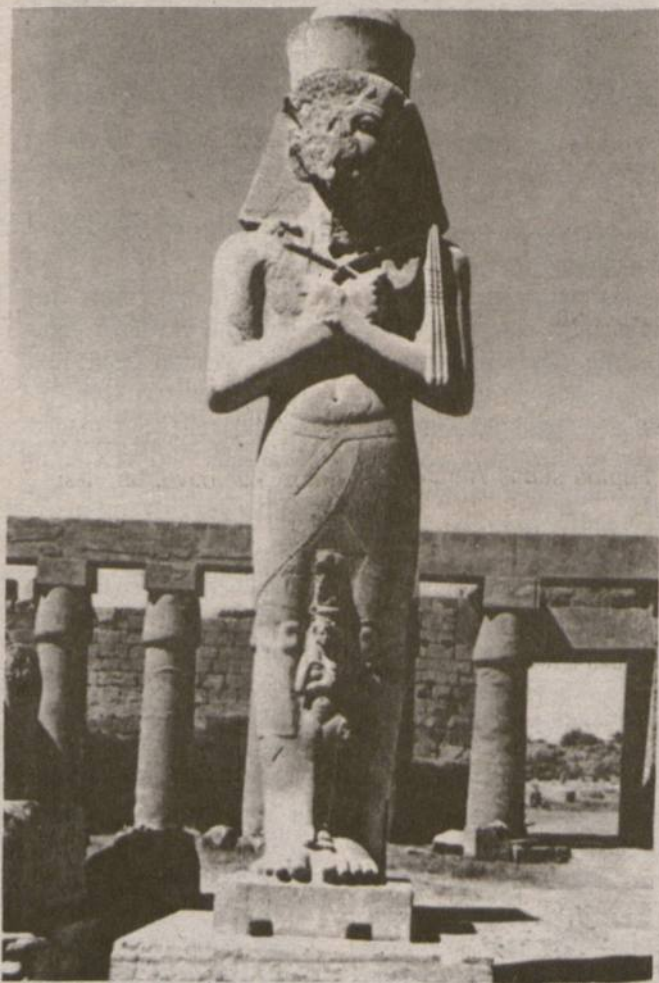
Parodoje yra keletas
reljefų natūralistiniame sti-
liuje. Vienas jų susideda iš
berods keturių dalių ir vaiz-
duoja procesiją, nešančių
karaliui dovanas. Pagrindi-
nė šio vaizdo mintis: viskas
kas geriausia ir gražiausia
priklauso karaliui. Tiek rel-
jefuose, kaip ir tapyboj egi-
ptiečiai nepaisė jokios per-
spektyvos. Ji jiems ir nebu-
vo reikalinga, nes vaizduo-
jant karalių perspektyvoj jis
galėjo atrodyti mažesnis, o
tokio valdovo egiptiečiai
būtų nepripažinę.

Papuošalų parodoje ne-
daug – keletas žiedų, aus-
karų, kvėpalams laikyti dė-
žučių bei bonkučių. Egiptie-
čiai turėjo savo aukso ir
brangakmenių, kuriuos pla-
čiai vartojo papuošalams.
Medžio labai mažai turėjo,
todėl jį importuodavo iš Li-
bano ir Sirijos. Iš papuo-
šalų minėtini parodoje stik-
liniai auskarai su sraigtuota
ornamentika, žalių, mėlynų
(Nukelta į 8 psl.)

Memnono kolosai prie buvusios Amenhotepo III šventyklos

H. Staso nuotr.

Faraonas Pinutemas su žmona

H Staso nuotr.

po III ir jo žmonos skulptū-
ra, kur karalius vaizduoja-
mas dviem karūnom, t.y.
viena simbolizuoja aukštu-
tinį kita žemutinį Egiptą, o
žmonos galvą puošia saulės
diskas ir plunksna.

Tai gana reta poza, kada
karalius su karaliene vaiz-
duojami vienam lygy. Pa-
prastai karaliaus žmona vi-
suomet vaizduojama paže-
mintoj pozoj. Karnake te-
ko matyti faraono Pinute-
mo skulptūrą, kur jo žmona
daugiau kaip per pusę ma-
žesnė ir stovi tarp jo kojų.

Apskritai žiūrint į paro-
doje esančias skulptūras,
tenka stebėtis ne vien jų es-
tetinę formą, bet ir techni-
ką, kuria jos buvo sukurtos.
Juk skulptoriai tada turėjo
kalti ir šlifuoti granitą pa-
čiais primitiviausiais įran-
kiais, tai tiesiog stebuklas.

te kilo ir naujas galvojimas,
kuris turėjo įtakos į tautos
religiją, literatūrą, meną ir
kitas gyvenimo sritis. Tada

Būnant Egipte ir keliaujant pro Karnabo šventyklas, galima pamatyti ir tokį vaizdą. H. Staso nuotr.

STIPRIAI SUSIŽEIDĖ Š. MARČIULIONIS

Edvardas Šulaitis

Rugsėjo 22 d. per didžiąją WBBM radijo stotį Chicagoje buvo pranešta ne linksma žinia, kad bebėgijant Vilniuje prie savo namų koją lūžo Golden State "Warriors" profesionalų žaidėjas Šarūnas Marčiulionis ir todėl ši komanda sezoną turės pradėti be jo (sezoną pradžia lapkričio 6 d.)

Nelabai norėjosi tikėti šios žinios tikslumu, nes buvo žinoma, kad rugpjūčio pabaigoje jis apleido Lietuvą ir grįžo į savo namus prie San Francisco, Kalifornijoje. Teko skambinti į jo ir jo žmonos Ingridos namus (jie paskutiniu metu kartu negyveno) ir nieko neprisiskambinta.

SAULĖS DISKAS

(Atkelta iš 7 psl.)

ir baltų linijų, ir šukos, kurių viršuje įdomus kalnų ožio drožinys. Be to dar ilgoku kotu medinis šaukštelis, kuriuo karalienė maišydavo kvėpalus. Kas įdomu, kad šių darbų meistrai save nelaikė menininkais ir vardų ar inicialų ant savo kūrinių nepažymėdavo.

Kita meno šaka, kurią egiptiečiai buvę gana tobulai išvystę, tai glazūruota keramika. Keletą eksponatų matoma ir parodoje. Šie gaminiai būdavo pirma tam tikru stiklo tepalu padengti, o vėliau deginami. Išdege įgaudavo labai švelnų stiklinį žvilgesį, kurio ir iki šiol nenustojo. Pirmieji keramikos darbai būdavo daugiausia mėlynos spalvos, o vėliau, suradę kitas spalvas, egiptiečiai panaudojo ir įvairius jų junginius.

Menininkai dabar, šalia spalvuotų karolių, pagaminę įvairių figūrėlių, spalvuotų plytų ir spalvuota ornamentika dekoruotų įvairaus dydžio vazų.

Tad nereikia manyti, kad egiptiečių meniniai gabumai reiškėsi vien tik statant majestotiškas šventyklas ir imponantiškas skulptūras. Ne, jie savo gabumus ir meninį skonį įrodė ir mažiausiais darbais ar tai būtų žiedas, auskarai ar apyrankė.

Taip pat nesvarbu, kiek Egipto menas turėjo įtakos į kitas tautas o svarbu, kad jis išliko gyvas amžiams: t.y. tobula simetrijoja piramidėse, ramybė majestotiškų skulptūrų ir negęstanti gyvybė reljefuose bei tapyboj.

Tik vėliau atsiliese jų 5 metų amžiaus dukrelė Kristina, kuri pasakė, jog mama išvykusi į areodromą parvežti tėvelio. Ir tik gerokai vėliau teko kalbėtis su Šarūno žmona Ingrida, kuri patvirtino nelemtą žinią, pa sakydama, kad kojos lūžimas tikrai buvo ir Šarūnas grįžo vežimėlyje. Sakė, kad sekančią dieną važiuos į ligoninę išsamiam apžiūrėjimui ir galimai operacijai. Toks apžiūrėjimas įvyko rugsėjo 23 d. ir pasirodė, kad yra reikalinga operacija, kuri tuoj pat buvo padaryta. Daktarų tvirtinimu, Šarūnas negalės išeiti aikštelėn mažiausia 8 savaites.

Taip pat paaiškėjo, kaip Šarūnas vėl atsirado Lietuvoje. Pasirodo, kad jis norėjo nuvykti į jo vardo krepšinio mokyklos Vilniuje atidarymą ir ten praleisti dešimtį dienų. Šarūną ypatinai sudomino faktas, kad į šią mokyklą per 3 dienas užsiregistravo net 381 berniukas. Jis rugsėjo 9 d. pats apsilankė toje mokykloje ir susipažino su vaikais ir juos šiek tiek patreniravo. Taip pat su Š. Marčiulionio fondo įgaliotiniu Lietuvoje Algiu Ližaičiu aptarė krepšinio mokyklos sporto šalių komplekso statybos reikalus ir galutinai susitarė su Vilniaus "Statybos" klubu (Marčiulionis prieš vyksiant į Ameriką šiame klube žaidė) dėl išvykos Ameriką (ji planuojama nuo lapkričio 10 d.) Vilniuje jis turi ir viešbutį "Šarūno" vardu pavadintą.

Nelaimė atsitikusi Marčiulioniui bebėgijant netoliese namų, kuomet po kojo mis pasitaikė nulūžusi šaka. Tai buvo tikrai nelauktas ir netikėtas įvykis. Apie tai rugsėjo mėn. 23 ir 24 dienomis paskelbė Chicago bei kitų vietovių didžioji spauda. San Francisco bei apylinkių laikraščiai rašė gana plačiai, nes Marčiulionio vardas šiuo metu jau yra toks žinomas, kad jį paminėjus, sporto mėgėjai tuoj pat atpažįsta.

Reikia manyti, kad S. Marčiulionio gydyme jokių komplikacijų nebus ir jis vėl galės grįžti aikštelėn sveikas bei tvirtas. To jam ir reikia palinkėti.

MARČIULIONIS AMERIKIEČIŲ ŽURNALĖ

Golden State Warriors profesionalų krepšinio klubas leidžia žurnalą – "Warriors Playbook" (jis siunti-

Šarūnas Marčiulionis prie namo Kaune, kuriame jis užaugo (čia tebegyvena jo tėvai). Nuotrauka iš "Warrior Playbook"

nėjamas šio klubo sezoninių bilietų pirkėjams), kurio šių metų rugsėjo mėnesio numeris buvo papuoštas Šarūno Marčiulionio ir Donn Nelsono nuotrauka. Šioje nuotraukoje, kuri darėta po bronzos medalių įteikimo, dėvint spalvingąsias uniformas, abu atrodo laimingi ir patenkinti.

Šiame žurnale, kuris yra didelio formato ir nemažos apimties, net 4 puslapiai yra pašvęsta Marčiulionio viešnagės Lietuvoje aprašymais, ką gana sėkmingai atliko žurnalistė Jackie Krentzman (jos rašinys panašia tema tilpo ir pasaulinio garso dienraštyje – "New York Times". Straipsnis, kuris yra pavadintas "Reflections of Lithuania" pailiustruotas devyniomis nuotraukomis (keturios iš jų yra spalvuotos) iš Marčiulionio vizito savo gimtinėje.

Viena iš nuotraukų vaizduoja Lietuvos Parlamento rūmus su spygliuota viela ir mūro siena aplinkui jį ir užrašais "Laisvė Lietuvai". Nemaža vietos yra skiriama Marčiulionio tėvų bei sesers aprašymui, o taip pat ir Šarūno viešbučiui ir barui Vilniuje.

Pats rašinys yra tikrai nuoširdus ir daug prisidedantis ne tik prie Lietuvos krepšinio, bet ir bendrai Lietuvos reikalu realaus pristatymo angliškai skaitančiam amerikiečiui.

Reikia pažymėti, jog Amerikoje yra labai populiarūs "Grateful Dead" roko grupės Lietuvos krepšinio, bet ir bendrai Lietuvos reikalų realaus pristatymo ang-

liškai skaitančiam amerikiečiui.

Reikia pažymėti, jog Amerikoje yra labai populiarūs "Grateful Dead" roko grupės Lietuvos krepšinio komandai išleisti marškinėliai (jais kaip tik vilki mietieji asmenys toje nuotraukoje) kurie dabar pardavinėjami po 30 dolerių iš kurių vienas trečdalis pinigų eina Lietuvos Olimpiniui komitetui. Dabar šių marškinėlių poreikavimas yra labai didelis ir per pirmąsias dvi rugsėjo mėnesio savaites gauta daugiau negu 20 tūkst. užsakymų (vieną metu per 48 valandas užsakyta 5 tūkstančiai).

Beje, su "Grateful Dead" roko grupe Marčiulionis susisieks per jų koncertą Detroite ir tada ji pažadėjo savo paramą Lietuvos olimpinei krepšinio rinkinei.

TĖVIŠKĖ

(Atkelta iš 6 psl.)

Niekad Varankai nesi-skundė, kad blogai gyvena, kad gali aptikti bunkerį, tuo met šeimai išvis Lietuvoje vietos nebus. Vėlesniais laikais ten gydėsi Kirvelis –Vasilias Stasys be to jis, kaip štabo darbuotojas, ten turėjo rašomąją mašinėlę, tvarkė visą Vaidoto grupės dokumentaciją. Tas bunkeris tarnavo apie penkerius metus ir tik, išsikėlus Varankams iš tų namų, nus-tojo egzistuoti.

[bunkerio vidų pakliūti buvo galima tik iš lauko pusės, ir dabar pasamprotavus, jog per penkerius metus jo niekas nepastebėjo, kažin?

Bet "Tėviškės" žmonės "nematė" to, ko nereikėjo matyti. Dar būtina paminėti labai atsidavusius partizaniniam judėjimui to kaimo gyventojus, visada pasiruošusius nežiūrint rizikos, visokeriopai padėti. Tai Varanka Juozas, Vitkauskas, Naujaliai, Stražnickai, Morozai ir daug kitų, kurių, deja, visų neprisimenu.

Paminėjau tik vieną kaimą iš daugelio, kurių, manau, netrūko Lietuvoje, nes be gyventojų pagalbos (kaimo žmonių), partizaninis pasipriešinimas būtų žlugęs pačioje pradžioje.

(Bus daugiau)

55 SVARAI – cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt., \$90.
22 SVARAI mažesnis paketas, \$55. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus \$90. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK,
2638 W. 69th ST.,
CHICAGO, IL. 60629.
Tel. 312-436-7772

Skaityt kit ir platinkit
DIRVA

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

TEŠIAME TRADICIJĄ – MINĖJOME TAUTOS ŠVENTĘ

Daytona Beach, Florida

ALT S-gos Daytona Beach skyrius savo veikloje jau ištvėrė beveik dešimt metų. Skyrius buvo įsteigtas tautinės minties veikėjo Vytauto Abraičio pastangomis, jis jam vadovavo aštuoneris metus, tik vieną kadenciją skyriui vadovavo Marija Šarauskiene.

Ir šiuo metu, skyriui vadovaujant Vytautui Abraičiui, tęsiamą gražią tradiciją, suruošti Tautos šventės minėjimus.

Šių metų Tautos šventės minėjimas buvo suruoštas rugsėjo mėn. 13 d. Jis pradėtas lietuviškomis, kun. Ričardo Grasso atlaikytomis tai dienai skirtomis pamaldomis, kurių metu kun. R. Grasso prisiminė Lietuvą, jos pastangas įtvirtinti nepriklausomybę ir šio telkinio lietuvių, įnešančius į Daytona Beach, ypač į Ormond Beach parapiją, tam tikrą gražią veiklą.

Pamaldas praturtino choras Sietynas ir sol. Juozė Daugėlienė gražiomis giesmėmis, vadov. muz. A. Skriduliui. Patriotinę tikinčiųjų maldą savos kūrybos ir šį sykį skaitė Kazimieras Barūnas.

Po pamaldų Prince of Peace parapijos salėje buvo tęsiamas minėjimas. Šį kartą nebuvo jokio pagrindinio kalbėtojo, o programoje dalyvavo čia veikiančių lietuviškų organizacijų pirmininkai: Vasario 16-tosios gimnazijos būrelio dr. S. Sukarevičienė, Balfo – Vaclovas Dzenkauskas, LB apylinkės – J. Paliulis, ALT S-gos – Vytautas Abraitis ir Lietuvių Fondo Igaliotinis Jurgis Janušaitis.

Jie suglaustai per 5-7 minutes kiekvienas išsakė savo organizacijos veiklą šioje nausėdijoje. Pokalbiams vadovavo klubo pirmininkas, taręs žodį apie Tautos šventės reikšmę, Gediminas Lapėnas. O minėjimo programą pradėjo ALT S-gos skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis, pasveikindamas dalyvius šios šventės proga ir pažymėdamas, kad jos ruošimu jau eilę metų ir rūpinasi skyrius.

Po įdomių organizacijų pirmininkų pranešimų, žyminčių organizacijų darbus ir veiklą Lietuvai, Vytautas Abraitis padėjo pokalbio dalyviams, Sietynui, jo vadovui muz. A. Skriduliui, sol. Juozei Daugėlienei už giedojimą bažnyčioje, ir minėjime JAV ir Lietuvos himnus, Bronei ir Juozui Taorams iš St. Petersburgo atvežusiems labai turtingą

Lietuvos nepriklausomybės kovų, Sibiro tremtį, pokario veiklą pagrindė, okupacijos laikotarpį bei išsivijus lietuviškų organizacijų veiklą liudijantią parodą. Dėkojo šeimininkėms, paruošusioms skanius pietus ir visiems loterijai aukojusiems dovanas.

Minėjimas daug kuo skyrėsi nuo įprastinių, tačiau atspindėjo šio telkinio lietuvių veiklą Lietuvai, kad tiko ir šios šventės progai.

Dovanas iš laimės šulinio tvarkingai paskirstė Kostas Žolynas su talkininkėmis.

Bendri pietūs, skoningai šeimininkų paruošti, su vyno, kavutės ir saldumynų priedais, taip pat praėjo gerose nuotaikoje.

Po minėjimo dalyviai aukoję Sąjūdžio koalicijai už demokratinę Lietuvą paremti, suaukodami salėje 400.00 dol. Taip pat kiti telkinio lietuviai šiam tikslui savo aukas pasiuntė komiteto nurodytu skelbime adresu, tiesiog į banką Chicagoj. Čia aukų rinkimu rūpinosi Jurgis Janušaitis.

Minėjime dalyvavo iš arti ir toli apie 90 žmonių.

Šio minėjimo didžioji dalis pelno, skyriaus valdybos rugsėjo mėn. 19 d. nutarimu – 250.00 dol. paskirta Lietuvos – ambasadai prie Jungtinių Tautų paremti.

Washingtono Lietuvos ambasada šio skyriaus auka buvo parenta praėjusiais metais.

ALT S-gos Daytona Beach skyrius turi apie 30 narių, praityje yra atlikę gerų darbų – suorganizavę ALT S-gos seimą, pravedę du kartu suaktyvinius Dirvos vėjus, suruošę Tautos šventes, kuriose kalbėjo mūsų žymūs valstybininkai, visuomenininkai, laikraštininkai.

Skubantys metai, be abejo, paliečia ir šio skyriaus narius, tačiau iki šiol jie nepavargo. Tikėkime, kad dar ir ateityje išstvers savo darbuose.

Šis, kitokio pobūdžio

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Chicago skyriaus valdyba. Iš kairės: S. Burokienė – parengimų vadovė, A. Likanderienė – pirmininkė, A. Paškienė – vicepirmininkė, G. Valiulienė – sekretorė, G. Vaičaitienė – parengimų vadovė ir J. Ivašauskienė – išdininkė.

KAZAKSTANAS – PAVERGTŲ TAUTŲ GULAGAS

LMF Chicago klubo kultūrinę popietę

Z. Juškevičienė

Chicago klubo valdybai, pirmininkaujant A. Likanderienei, pavyko surasti laisvą sekmadienio popietę Jaunimo centre. Rugsėjo mėn. 13 d. ir buvo surengta gana įdomi kultūrinė popietė. Ją galima drąsiai pavadinti: Žvilgsnis į Lietuvą ir Kazakstaną. Buvo pakviesti ir kalbėjo trys kalbėtojai: kun. Algirdas Paliokas, A. Paškienė ir B. Vindašienė.

Kun. Al. Paliokas, lietuvis misijonieris, pateikė gana daug informacinių žinių apie Kazakstaną ir jį pavadino komunistinės Rusijos imperijos lagerynu – gulagu. Pasakė, kad Kazakstanas tai yra sovietinės komunistinės Rusijos pavergtų tautų tikras lagerynas – gulagas.

Čia nelaisvės junga nešė visų rasių ir tikėjimų žmonės, neišskiriant nei Pabaltijo tautų, ypač lietuvių. Komandinės valdžios pareigūnų prievarta suvežtiems buvo lengvai primesta žmonijos prieš etiketė (Vrak naroda).

Paskaitininkas, kalbėdamas apie krašto klimatą, mi

nėjo, kad Kazakstane yra dviejų sezonų klimatas, žiemos – vasaros, vasaros karštos ir trumpos, žiemos – šaltos ir ilgos. Nei didžiulis Baikalo ežeras neįstengia klimato sušvelninti, siaučia dažnos ir stiprios smėlio audros.

Vietos žmonės yra mongoloidai musulmonai, gyvena daugiausia kaimuose lengvai kilojamose jurtose. Miestuose gyvena gana daug vokiečių, nuo carų valdymo metų, o taip pat ir gana daug rusų.

Vietos valdžia itin gniauzia nuzulmonų tikėjimą, laiko griežtoje kontrolėje jų kunigus – mulas, neleidžia steigti šventyklų ar jas remontuoti.

Nežiūrint valdžios taikomų represijų prieš religiją, jis slapta vykdo katalikų pastoracinį darbą, laikė mišias, klausė išpažinčių ir t.t. Darbavosi ne tik gyvenamame lageryje, bet lėktuvu skrisdavo ir į kitus lagerius, už kelių šimtų mylių. Sekant buv. SSR imperijos politinę veiklą, tenka daryti išvadą, kad valdžia, bijodama musulmonų įsigalėjimo Rusijoje, sąmoningai "primerkė akį" katalikų tikėjimo veiklai (Z.J.) Kunigo Algirdo pasakojimas buvo įdomus ir tam tikra prasme tarsi mokykloje įgytų geografinių žinių pakartojimas.

Antra paskaitininkė buvo Albina Paškienė, klubo vicepirm. Ji gyvai nupaskojė savo išpažintį iš kelionės po Lietuvą. Kalbėdama apie Vilniaus arcuostą, pirmuosius žingsnius Lietuvoje pasakė, kad labai trūks ta tvarkos, pav. trims šimtams keleivių bagažui nuvežti į viešbutį buvo pristatyti tik vos penki automobiliukai, teko ginčytis, pavargti, kol bagažas buvo pristatytas į viešbutį. Minė

jo, kad yra pareigūnų tik vos besigraibstančių lietuvių kalbos, sunku susikalbėti. Gana daug rusų Vilniuje, o Klaipėdoje rusų dar daugiau, beveik 1/3 visų gyventojų.

Lankėsi Nidoje, grožėjo si nepaprasto grožio kopomis. Matė daug vokiečių turistų, kuriems ten labai pigu atstogauti, jie moka dėmėmis, už dviejų asmenų pilną išlaikymą, kambarį ir valgį 50 D.M. už parą.

Trečia kalbėtoja Birutė Vindašienė, ji lankydamosi Lietuvoje atstovavo Lithuanian Mercy Lift. Aplankė šešias ligonines: Alytaus, Kauno, Vilniaus, Marijampolės, Prienų, Palesos. Visur matė didelius nedatektus, trūkumus. Trūksta aparatūros, susidėvėjusių inventorių, lovos, matrasai. Nemaloniai į akis krito operacinės stalas margu uždangalu uždengtas... Iš užsienio gauti vaistai, daugumoje ligoninių gydytojų laikomi po raktu ir ligoniams išduodami po parašu, kuriuos ji pati matė. Daktaras jai parodė knygas.

Sakė, kad Lietuvos medicinai daug gelbsti Vokietijos Maltos ordinas, kuris atsiunčia toninio svorio medicinos reikmenis, kaip tai: vaistus, tvarstomąją medžiagą, aparatūrą, atsiunčia ir aprangos. Lietuviai jiems labai dėkingi.

Kalbėtoja metė žvilgsnį ir į dabartinę Lietuvos ekonomiją. Ji skurdi, bet tenka atsiminti, kad tai yra pereinamas metas iš komandinės sistemos į demokratinių persitvarkymą. Lankė gimines, pažįstamus, grožėjosi Lietuvos gamta.

Kalbėtojus ir klausinėjantius moderavo pati pirmininkė Al. Likanderienė. Ji ir kalbėtojams ir klausytojams maloniai padėjo ir pakvietė prie kavos puodelio. Lengvas vašes, su vyno taurele, parengė valdybos narės. Tai buvo puiki proga pabendrauti su savo draugais ar senais pažįstamais.

BALTIA EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
PRES. VIDMANTAS RAPŠYS

TIK 90 CENTŲ UŽ SV. VIRŠ 80 SV.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ SU PRISTATYMU Į NAMUS BE MUITO

TIK \$1.00 UŽ SV., JEI SIUNTINYS LENGVESNIS, KAIP 80 SV.

– SIŪSKITE VISKĄ: NAUJUS IR NAUDOTUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, RADUO APARATŲRA, BEI ASMENINIUS SIUNTINIUS
– MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDŽIAME SIUNTINIUS
– PERVEDAME PINIGUS, PERSIUNCIAME DOKUMENTUS
– CHICAGOJE IR APYLINKSE PAIMAME SIUNTINIUS IS NAMŲ
– MINIMALI SIUNTINIO KAINA \$25.00

GALIMI EXPRESS CARGO SIUNTINIAI PER 20 DIENŲ

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:

3782 W. 79th St. CHICAGO, IL 60652

TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE) 1-800-772-7624

1-312-284-6449

LIETUVOS OLIMPIETIS A. PAZDRAZDIS ATVYKO Į AMERIKĄ

Edvardas Šulaitis

Lietuvos olimpinės krepšinio rinktinės žaidėjas Alvydas Pazdraždis pasidabinęs olimpinio bronzos medaliu, atvyko į Kankakee (nepertoliausia Chicagos) ir čia mokysis ir kartu žais krepšinį šio nedidelio miesto kolegijoje. Šis jaunas (liepos 20 d. minėjo savo dvidešimtąjį gimtadienį) krepšininkas iki šiol mokėsi Vilniaus Pedagoginiame institute, o žaidė "Statybos" komandoje.

Prieš pat atvažiuojant į Chicago, jis dar atstovavo "Statybą" susitikime su Kauno "Žalgiriu" (abi šios komandos ruošėsi Europos taurės varžyboms) ir čia pasirodė kaip vienas iš geriausiųjų "Statybos" žaidėjų. Be abejo, "Statyba" labai pasigėdžio šio olimpiečio, ypač tingai rungtyniaujant su pažėjomis užsienio komandomis.

Tačiau Alvydas turi pagaltoti apie savo ateitį, o ji Amerikoje bus kur kas šviesesnė negu Lietuvoje. Čia jis turės metus laiko praleisti Kankakee kolegijoje, o sėkančiais metais jį kviečia Illinois un-tas, kurio krepšinio rinktinė praėjusį pavasarį kai tik viešėjo ir žaidė Lietuvoje. Tai didžiulis ir puikus universitetas, kurio krepšinio rinktinė irgi yra žinoma visoje Amerikoje. Čia Alvydai bus geros galimybės dirbti ir tobulėti, o grįžus Lietuvon (žinoma, jeigu jam nepasiūlys vietą profesionalų komandose) efektingiau padėti vietinėms komandoms.

Su Alvydu teko susitikti Chicagos Marquette Parko "Seklyčioje", kada jį čia buvo atsivežęs Chicagos lietuvių sporto darbuotojas Rimas Dirvonis, pagelbstintis šiam jaunuoliui. Tuo metu "Seklyčioje" kaip tik savo baigiamąjį posėdį turėjo Išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komitetas, kurio nariams Pazdraždis kaip tik buvo pristatytas. Alvydas viltinškai žvelgia į ateitį ir mano, kad jį čia yra daug žadanti. Na ir pats žada kruopščiai mokytis bei dirbti krepšinio salėse. Toks jo pasiryžimas galės būti stiprus pasisekimo garantas.

Čia reikia pridėti, jog Amerikoje studijuoja ir žaidžia dar vienas Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas Artūras Karnišovas (taip pat iš "Statybos" klubo), kuris jau pradėjo trečiąjį sezoną Setton Hall komandoje N.J. valstijoje (nepertoli nuo New Yorko).

Atrodo, kad Lietuvos

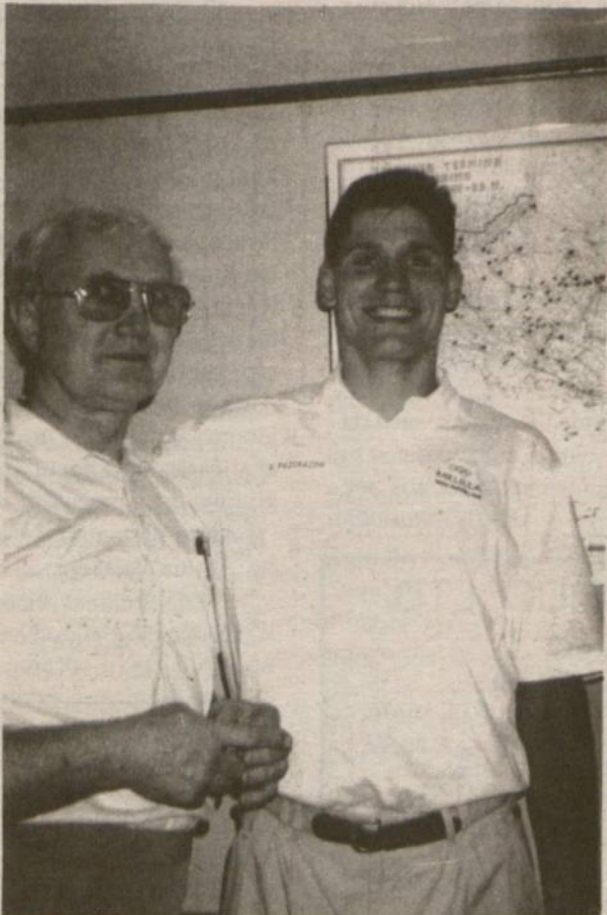
krepšininkų Amerikos kolegijose bei universitetuose didės, nes daugumas pasaulio geresnių krepšininkų privalo išeiti Amerikos žaidimo mokyklą, kuri yra pati vertingiausia pasaulyje.

PAGERBĖ JAV OLIMPIETIŲ TOMA PUKŠTĮ

Kaip žinome, JAV olimpinėje komandoje Barcelonoje buvo ir vienas lietuvių kilmės amerikietis Tomas Pukštys, kurio tėvai ir jis pats ilgą laiką gyveno ir gyvena Chicagos priemiesčiuose. Šio jaunuolio, kuris studijuoja Floridos universitete, pasiekimai ieties metime yra šiuo metu patys geriausi visoje Amerikoje. Todėl nenuostabu, kad ir olimpiadoje jis gerai pasirodė. Ypač pirmą dieną, kuomet vyko preliminarinės varžybos finalui. Pukštys parodė antrąjį savo gerumą rezultatą ir turėjo didelių vilčių olimpiniam medaliui. Tačiau finale jo nervai neišlaikė; negalėjo rimčiau susikonscentruoti ir liko dešimtoje vietoje.

Po pirmosios dienos varžybų apie jo gerą pasirodymą plačiai rodė Chicagos televizija, kurios atstovai visą laiką buvo išikūrę Pukščio namuose, ypačingai kuomet vyko ieties metimo varžybos ir perdavė tėvų bei jų artimųjų reakciją. Rodė ir po antros dienos nepavykusių bandymų ir perdavė tėvo pasisakymą apie savo sūnų.

Teko užkalbinti Tomą Pukštį jam grįžus į namus.

Lietuvos krepšinio olimpinės komandos narys Alvydas Pazdraždis, atvykęs studijuoti į JAV, lankėsi ir Chicagoje. Jis čia matomas su vietos lietuvių sporto darbuotoju Rimu Dirvoni. Ed. Šulaičio nuotr.

Jis pareiškė, kad tikėjosi maždaug 5-6 vietas, kas būtų atitikę jo pajėgumą šiuo metu pasaulyje. Pažymėjo, kad po olimpiados dalyvaus keliose stambiose varžybose, kur užėmė aukštas vietas. Dabar jo ir jo tėvų miestelis – Hickory Hills prie vienos gatvių sankryžos įrengė lentą, sakantį kad čia yra JAV olimpiečio Tomo Pukščio namai.

KAUNO "ŽALGIRIO" KREPŠININKAI LAIMĖJO

Kauno "Žalgirio" krepšininkai primieji iš Lietuvos komandų žaidė Europos taurės varžybose (dar dalyvaus Kauno "Atletas" ir Vilniaus "Statyba"). Rugšėjo 10 d. žalgiriečiai pas save priėmė svečius iš Slovėnijos – Liublianos "Smelt Olimpija" penketuką. Ši komanda yra gana stipri, nes net septyni žaidėjai buvo Slovėnijos rinktinėje, kuri dalyvavo atrankinėse žaidynėse dėl patekimo olimpiadon.

Kauniečiai buvo laimingi, kad jų gretose galėjo žaisti Rimas Kurtinaitis, kuris laukė atsakymo iš Madrido profesionalų krepšinio komandos dėl sutarties su ja pasirašymo (šiuo metu jis jau nusprendė Ispanijon nevažiuoti, o priimti pasiūlymą iš Australijos klubo, kuris jam daugiau žada; ten jis išvyks gruodžio pabaigoje).

Šias svarbias rungtynes laimėjo žalgiriečiai, įveikę svečius 80-74. Pirmasis ketinas laimėtas didesne – 48-37 pasekme. Dabar laukia revanšinis susitikimas Slovėnijoje. Daugiausia taškų "Žalgiriui" pelnė Kurtinai-

1992 m. METINIS VISUOTINIS ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas įvyks 1992 m. lapkričio 7 d., šeštadienį, Clevelando Lietuvių namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, Ohio. Telefonas (216) - 531-2131.

Suvažiavimo pradžia – 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja: sporto klubų rinktieji atsto-

vai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu gyvenimu besidomį asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys norį gauti smulkesnių informacijų ar patiekti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro Valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Telef. (416)-767-6520.

ŠALFASS-gos
CENTRO VALDYBA

ŽEMIAUSIOS KAINOS SKRYDŽIŲ Į LIETUVĄ

[abu galu

Iš New Yorko.....\$ 575

Iš Chicagos.....\$ 675

[vieną galą NY – VILNIUS....\$ 450
plus....\$ 18

Kainos negalioja gruodžio 10 - 23

Paskutinė kelionės diena kovo 31

Bilietus nupirkti nevēliau spalio 31

VYTIS TRAVEL

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, NY 11229

TEL. 718 – 769-3300
800 – 952-0119
FAX. 718 – 769-3302

CLEVELANDE ir apylinkėse

PASIRUOŠTA GRIPUI

Sveikatos klinikos ir gydytojai JAV-bėse yra pasiruošę gripo (flu) sezonui su 50 milijonų skiepų dozių. Pernai gripo epidemijos skiepų ištekliai buvo labai anksti sunaudoti.

Sveikatos įstaigos praneša, kad dabar yra geriausias laikas skiepytis nuo gripo. Paprastai gripo sezonas prasideda žiemos pradžioje, tačiau pernai jis prasidėjo spalio mėn. ir siautė krašte nuo gruodžio iki vasario mėn.

Niekas iš anksto negali atspėti, kada gripas vėl pasirodys. Todėl geriausia tiems, kurie nuo gripo gali sulaukti komplikacijų (plaučių uždegimas ir pan.), skiepytis ankstyvą rudenį. Skiepai pradeda veikti po poros savaičių.

Skiepų trūkumui išvengti šiemet šio krašto keturi jų gamintojai paruošė 18 milijonų ekstra dozių. Sveikatos įstaigos pataria, kad 65 m. ir vyresni asmens, kiekvienas su širdies ar plaučių negalavimais bei sumažėjusiu kūno atsparumu (įskaitant ir turinčius AIDS virusą) būtinai pasiskiepyti nuo gripo.

Ger.J.

BALFO VAJUS

Clevelando BALFO skyrius š.m. spalio mėn. 1 d. pradeda metinį aukų rinkimo vėjavų. Šis vėjavų yra labai svarbus, kadangi šalpos darbas reikalingas visą laiką ir visur. Tuo labiau Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jos atstatymui reikalinga visokeriopa parama. Balfas tiesioginiai remia Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungą. Senelių ir našlaičių bendrijas. Suvalkų trikampio lietuvių.

Tikimės, kad Jūs ir šiais metais paremsite BALFĄ savo duosnia auka.

Aukos BALFUI yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių ID No. II-1630910. Už Jūsų auką iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Šalpa Lietuvai vykdoma pilnu tempu – rugsėjo 25 d. pasiūsta 14 siuntinių aprangos suaugusiems ir vaikams. Jūs gaus Politinių kalinių ir tremtinių sąjungą ir gausių šeimų bendriją.

BALFO V-ba dėkoja p.p. Edvardui ir Joanai Stepams už 150.00 dol. Auka 50 vedybinių metų proga.

RINKIMAI

Šv. Jurgio Parapijoje rinkimai į Pastoralinę Tary-

PARENGIMAI

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakaras – Latvių salėje. Rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas.

• SPALIO 24 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia koncertą, kurio programą išpildys Toronto dainos meno vienetas "Sutartinė". Pradžią 7 val. Dievo Motinos parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

• LAPKRIČIO 21 d. LKVS-gos "RAMOVÉ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

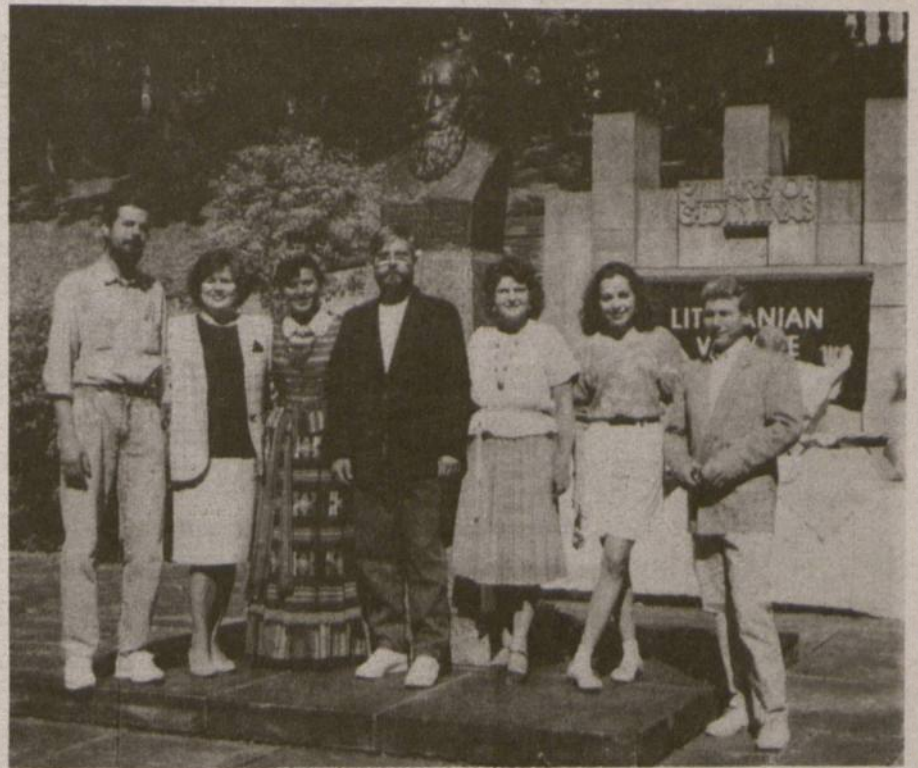
• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

• GRUODŽIO 31 d. Lietuvių Namai ruošia Naujų Metų sutikimą 6:30 v.v.

CHESTERLAND NURSERY

Šiais metais gavo gerą obuolių derlių. Obuoliai parduodami papigintomis kainomis.

13070 Chillicothe Rd. Chesterland – arba skambinti tel: – 729-1205. (38-42)

Lietuvių Kultūriniam Darželyje, švenčiant Maironio biusto atidengimą, prie J. Basanavičiaus biusto, kuris vėl vandalų daužytas, fotografavosi būrelis clevelandiečių ir iš Lietuvos atvykusių svečių. Iš kairės: Marius Šaduikis, Rita Balytė, Dalia Orantaitė – Bankaitienė, aktorius Vytautas Kernagis, Kristina Juozapaitytė, Ilona Kuprevičiūtė ir J. Čiurlionis.

bą bus pravedti slapto balsavimu š.m. spalio 18-19 d. savaitgalį. Ger.J.

FESTIVALIS

Šv. Jurgio Parapijos Taryba praneša, kad metinis Rudens Festivalis ir kalakutų loterija bus sekmadienį, š.m. lapkričio 15 d. Pradės po 10:30 val. Mišių ir truks iki 4:00 val. p.p. Ne-trukus bus išsiuntinėti kvietimai ir loterijos bilietai. Visi yra kviečiami dalyvauti šioje šventėje. Ger.J.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR Į KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE RITAI STAŠKUTEI 932-6100

LIETUVOJE IŠNUOMOJAMAS

laikinam apsistojimui 1 kambario butas 5-tame aukšte Vilniuje, prie "Žalgirio stadiono". Kreiptis: (216) 481-0011 nuo 9 am-5pm. (39-41)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PATS METAS KALĖDINIAMS SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ PER

atlanta IMPORT EXPORT

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

58 CENTAI UŽ SVARĄ SIUNTINIAMS VIRŠ 100 SV.

68 CENTAI UŽ SVARĄ LENGVESNIEMS SIUNTINIAMS

MES SIUNČIAME VISKĄ, NAUJĄ IR NAUDOTĄ, SU PRISTATYMU Į NAMUS BE JOKIO MUITO, APDRAUDŽIAME, PAKUOJAME. PAIMAME IŠ NAMU.

Konteineris iškeltis Spalio 10 & 24 d.

ATVEŽKITE ARBA ATSIŲSKITE UPS

639 E. 185TH STREET

EUCLID, OH 44119

(216) 481-0011

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vesinama teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

MATAS REALTORS

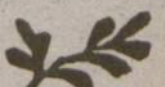

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

SOL. JOLANTA STANELYTĖ CHICAGOS JAUNIMO CENTRE

Sol Jolanta Stanelytė po jos koncerto Chicago Jaunimo Centre buvo gausiai apdovanota gėlėmis per kurias ir jos veido mažai matėsi. Ed. Šulaičio nuotr.

Žinomoji Lietuvos solistė, tarptautinių konkursų dalyvė ir laimėtoja – sopranas Jolanta Stanelytė, rugsėjo mėn. 20 d. Chicago jaunimo centro salėje pradėjo vietos lietuvių rudens sezono koncertų seriją. Ši neeilinė koncertą surengė "Margučio" radijo programos vedėjas P. Petrutis, kuris vis pasistengia chicagiečiams pristatyti negirdėtus ir nematytus solistus.

I Chicago solistė atvyko iš Italijos, kur, kaip Lietuvių Fondo (centras Chicagoje) stipendininke, gilina dainavimo studijas.

Šiame koncerte solistė dainavo daugumoje itališkai įvairias dainas ir arijas iš to paties repertuaro, kurį šiemet išpildė Flaviano Labo tarptautiniame vokalistų konkurse ir kuriame ji laimėjo pirmąją vietą. Ji taip pat dainavo ir rusiškai, prancūziškai ir žinoma, lietuviškai. Iš lietuviško repertuaro ji davė St. Šimkaus "Susvarscyk antela" ir "Kur ba kūžė samanota", V. Laurušo kūrinį iš ciklo "Bangos" bei B. Dvariono "Oi, užkilnokit vartelius".

Publika įvertino jos vokalistinius sugebėjimus ir daugumas kūrinių buvo palydėti gausiais plojimais. Žinoma, būtų buvę mieliau iš jos išgirsti daugiau lietuviškų kūrinių, nes kitokių čia galima girdėti aukšto lygio kitataučių koncertuose. Muzikas Alvydas Vasaitis buvo geras jos išpildytų kūrinių palydovas pianinu.

Po programos solistė buvo gausiai apdovanota gėlėmis ir vėliau atėjo į pasišmonėjimą, kuris buvo surengtas kavinėje. Čia su ja turėjo progą susitikti visi dainos ir muzikos mėgėjai.

Sol. J. Stanelytė yra gimusi Šiauliuose ir nuo mažens domėjosi muzika: pradžioje grojo įvairiais instrumentais, kol pagaliau apsisusto ties vokalu. Yra dalyvavusi eilėje tarptautinių konkursų: be jau minėto Italijoje, ji varžėsi Japonijoje, o pėmai JAV – Washingtonine. Dabar studijuoja Nicolini vardo muzikos akademijoje, Italijoje. Ten šių metų gruodžio mėnesį yra pakviesta debiutuoti Puccini "Toskos" pastatyme. Edv. Š.

PERLAIDOJAMI PARTIZANAI

Dabar Lietuvoje yra tapusi tradicija perlaidoti bolševikų nužudytus partizanus pokario metais. Tai dažniausia atlieka jų išliku-

sių šeimų nariai arba net draugai bei pažįstami. Daugumoje tų partizanų palaidoti būdavo palaidoti mažai kam žinomose vietose, be jokių karstų ir pagarbos. Dabar jiems stengiamasi grąžinti padarytą skriaudą.

Neseniai į Chicago iš Vilniaus atvykęs dail. Feliksas Daukantas papasakojo apie 1992 m. rugpjūčio mėnesio pradžioje Sliepiškio kapinėse, Svedasų valsčiuje, perlaidotus partizanus, kurie yra žuvę 1949 m. lapkričio 1 d. Šimonių girioje, Sliepiškio valsčiuje. Tai broliai Aloyzas ir Albertas Žiliai, kilę iš Čiukų kaimo Svedasų valsč. ir Henrikas Danilevičius, kilęs iš Kazliškių kaimo, Zarasų raj.

Šių partizanų perlaidojimu rūpinosi ir lėšas skyrė Tautvydas Lapienis, Architektų 206-11, Vilnius-49. Lietuva. Jis norėtų susisiekti su JAV gyvenančiais šių partizanų giminėmis, kurie, tikriausia, nežino apie savo artimųjų likimą. (eš.)

PATIKSLINIMAS

A.R. inicialais pasirašytoje korespondencijoje rašoma: "...Kauno Maironio literatūros muziejuje buvo labai prasmingai paminėtas Jono Kossu-Aleksandravičiaus-Aisčio palaiku (mano pabraukta, A.A.) ir jo nuo-

Aurelija Balašaitienė ir jos dukrė Jūratė, Maironio biustą atidengiant, Lietuvių Kultūrinio Darželio iškilimėse rugsėjo 13 d., anglų kalba, gausius dalyvius supažindina su Maironiu ir jo nepamirštama, lietuvių tautą prisikėlimui skatinančia kūryba. G. Juškėno nuotr.

Brangiam tėvui ir broliui

A. A.

LEONUI NEIMANUI

mirus, jo dukrą PAULINĄ MAŠIOTIENĘ ir seserį ELENA NAINIENĘ bei visą šeimą giliai užjaučia

Vyr. sk. Židiny

Maironio biusto atidengimo iškilimėse Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio muzikinę dalį atlikę aktoriai V. Kernagis. Programos pranešėja Dalia Orantaitė – Bankaitienė ir Marius Šaduikis.

stabios kūrybos į Tėvynę grįžimas." (Dirva, rugsėjo 24, 1992, Nr. 37, p. 5)

Tiesa, kad J. Aisčio kūryba grįžo į tėvynę, bet jo

palaiškai negrįžo. Jie tebėra Prisikėlimo (Resurrection) kapinėse Washingtono priemiestyje.

Aldona Aistienė

PADĖKA

Prašau visus, dalyvavusius A.A. ROMUALDO GIEDRAIČIO – SPALIO (rašytojo) palaičių perlaidojime, iš U.S.A. Chicago lietuvių tautinių kapinių į Dusėtų kapines Lietuvoje, priimti mano nuoširdžią padėką.

"Vita" bendrovės direktoriui už kapo įrengimą, suorganizavimą laidotuvių.

Neo-Lithuania Korporantams senosios kartos ir dabartinės – Lietuvos.

Lietuvos atstovybėje U.S.A. dirbančiam, p. Kleisui, dokumentų reikalingų pervežimui urnos išdavimo.

Lietuvos rašytojų pirmininkui ir visiems kurie palydėjo a.a. Spalį į jo paskutinę poilsio vietą. Giminėms už moralinę paramą.

Kauno Igulos bažnyčios rektoriui kun. R. Mikutavičiui už šv. Mišias, įvedimą urnos ir palydėjimą. Tos bažnyčios choro vedėjui ir choristams.

Dusėtų bažnyčios klebonui už šv. Mišių auką, palydėjimą į kapines, atsisveikinimą. Choro vedėjui ir choristams už gražias giesmes.

Ypatingą padėką reiškiu filisteriui V. Mažeikai už atvežimą urnos iš U.S.A. į Lietuvą. Chicago Neo-Lithuania Korporacijos pirmininkei Vidai Jonušienei, parūpinimą visų dokumentų urnai paimti ir pervežti.

Filisteriams M. Valiukėnui U.S.A. J. Enčerui Lietuvoje, be jų pastangų, patarimų, rūpesčio, moralinės paramos, perlaidojimas būtų neįvykęs. J. Enčerui už globą urnos iki perlaidojimo ir suteiktas žinias, Lietuvoje leidžiamuose laikraščiuose, apie A.A. R. SPALĮ kaip rašytoją.

Dėkinga

A. Giedraitienė